

Eich llais chi mewn
iechyd a gofal

Your voice in health
and social care

Adroddiad Blynyddol a Chyfrifon 2022-23

Cynnwys

Adroddiad Perfformiad	3
Adroddiad Atebolrwydd	7
Adroddiad Llywodraethu Corfforaethol	
• Adroddiad y Cyfarwyddwyr	7
• Datganiad o Gyfrifoldebau'r Swyddog Cyfrifyddu	12
• Datganiad Llywodraethu	14
Adroddiad Cydnabyddiaeth Ariannol	18
Tystysgrif ac adroddiad archwilydd annibynnol Archwilydd Cyffredinol Cymru i'r Senedd	22
Datganiadau Ariannol	
• Datganiad Gwariant Net Cynhwysfawr	28
• Datganiad Sefyllfa Ariannol (y fantolen)	29
• Datganiad ar Lifoedd Arian Parod	30
• Datganiad ar Newidiadau yn Ecwiti Trethdalwyr	31
Nodiadau ar y Cyfrifon	32

Adroddiad Blynyddol a Chyfrifon

Mae'r Adroddiad Blynyddol a'r Cyfrifon wedi'u paratoi yn unol â Chyfarwyddyd Cyfrifon Llywodraeth Cymru a Llawlyfr Adroddiadau Ariannol y Llywodraeth (FreM) 2022-23. Mae'r Cyfarwyddyd Cyfrifon ar gyfer 2022/23 yn cynnwys llai o ofynion adrodd a datgelu, sy'n adlewyrchu nad oedd Llais yn weithredol yn 2022/23.

Adroddiad Perfformiad

Trosolwg

Mae'r trosolwg perfformiad yn nodi mai pwrpas allweddol y Corff Llais y Dinesydd ar gyfer y Bwrdd Iechyd a Gofal Cymdeithasol (a elwir yn weithredol fel Bwrdd Llais ac y cyfeirir ato yn y ddogfen hon fel Bwrdd Llais) yn 2022/23 oedd sefydlu Corff Llais y Dinesydd ar gyfer Iechyd a Gofal Cymdeithasol, Cymru (a elwir yn weithredol fel Llais – eich llais mewn iechyd a gofal cymdeithasol, ac y cyfeirir ato yn y ddogfen hon fel Llais).

Corff Llais y Dinesydd ar gyfer Iechyd a Gofal Cymdeithasol, Cymru

Arweiniwyd ac ariannwyd sefydlu Corff Llais y Dinesydd ar gyfer Iechyd a Gofal Cymdeithasol, Cymru gan Lywodraeth Cymru.

Fe wnaeth Llywodraeth Cymru ffurfio Rhaglen Weithredu Corff Llais y Dinesydd (CLID) (y cyfeirir ati yn y ddogfen hon fel 'y rhaglen') i fwrw ymlaen â sefydlu Llais. Roedd y rhaglen yn cael ei harolygu gan Fwrdd Gweithredu CLID. Cadeiriwyd y

Bwrdd Gweithredu gan Uwch Swyddog Cyfrifol (USC) y rhaglen, yr Athro Chris Jones.

Tra mai'r Uwch Swyddog Cyfrifol oedd yn gyfrifol am sefydlu'r corff newydd, dirprwywyd y gwaith o reoli'r rhaglen o ddydd i ddydd i Bennaeth Tîm y Rhaglen Weithredu CLID, gyda chymorth yr amrywiol ffrydiau gwaith.

Cadeiriwyd y ffrydiau gwaith hyn gan Gyfarwyddwyr Llywodraeth Cymru, a oedd yn cynnwys arweinwyr polisi Llywodraeth Cymru a phartïon eraill â diddordeb. Eu rôl oedd darparu cyngor arbenigol, sicrwydd ac arolygu'r gwaith o sefydlu swyddogaethau a chynhyrchion craidd y sefydliad, er mwyn sicrhau y gallai Llais ddod yn gwbl weithredol ar 1 Ebrill 2023.

Sefydlwyd Llais yn gyfreithiol ym mis Ebrill 2022, yn dilyn gorchymyn cychwyn rhif 1 o Ddeddf Iechyd a Gofal Cymdeithasol (Ansawdd ac Ymgysylltu) (Cymru) 2020 (y cyfeirir ati yn y ddogfen hon fel 'y Ddeddf'). O dan y Ddeddf crëwyd Llais fel Corff a Noddir gan Lywodraeth Cymru (CNLC). Daeth Llais yn weithredol ar 1 Ebrill 2023, pan drosglwyddwyd yr holl staff, asedau, rhwymedigaethau (contractau) o Fwrdd Iechyd Addysgu Powys a Gweinidogion Cymru (a oedd yn cynnal ac yn darparu contractau cyfreithiol yn y drefn honno) i Llais, ar ran yr hen Gynghorau Iechyd Cymuned yng Nghymru a'r Bwrdd Cynghorau Iechyd Cymuned yng Nghymru.

Sefydlwyd Bwrdd Llais yn ffurfiol ym mis Hydref 2022, ar ôl penodi ei Gadeirydd, Is-gadeirydd, 6 Aelod Anweithredol arall (AA) a'i Brif Weithredwr Dros Dro. Sefydlwyd y Bwrdd cyn i'r corff ddod yn weithredol, er mwyn gwneud rhai penderfyniadau allweddol mewn egwyddor yn ymwneud â sefydlu Llais, gan gynnwys penderfyniadau a oedd yn pennu cyfansoddiad y corff.

Rhwng mis Hydref 2022 ac 1 Ebrill 2023, cynhaliwyd cyfarfodydd Bwrdd ffurfiol bob mis. Yn ei gyfarfod cyntaf yn gyhoeddus ar 28 Ebrill 2023, cadarnhaodd Bwrdd Llais yn ffurfiol bob penderfyniad a wnaed yn ystod y cyfnod sefydlu rhwng mis Hydref 2022 a mis Mawrth 2023.

Roedd Llywodraeth Cymru yn cydnabod bod gan Fwrdd Llais rôl ddiffiniedig, ond cyfyngedig, yn ystod y cyfnod sefydlu hyd at 31 Mawrth 2023 ac, yn wyneb y pwerau cyfyngedig oedd ar gael i Llais yn ystod y cyfnod hwnnw, roedd Bwrdd Llais a'r Bwrdd Gweithredu CLID yn cydreddeg ac yn cydweithio i sefydlu'r corff.

Er bod gan Fwrdd Llais rôl ddiffiniedig, ond cyfyngedig, yn ystod y cyfnod sefydlu hyd at 31 Mawrth 2023, canolbwyntiodd ar ddatblygu a chyhoeddi, yn gynnar ym mis Ebrill 2023, ei flaenoriaethau cychwynnol yn "Ein Cynllun 100 Diwrnod". O 1 Ebrill 2023, cynhaliodd Llais ymarfer ymgysylltu â'r cyhoedd, gan wrando ar bobl a'u cynrychiolwyr sy'n byw ac yn gweithio yn ein cymunedau ledled Cymru ar weledigaeth strategol, cenhadaeth, gwerthoedd a ffyrdd o weithio Llais.

Yn ystod y cyfnod sefydlu, yr Athro Chris Jones, USC, oedd yn gyfrifol yn y pen draw am benderfyniadau a wnaed fel rhan o'r rhaglen, gan gynnwys lle'r oedd goblygiadau ariannol i'r penderfyniadau hynny ar gyfer 2022-23, a dirprwywyd cyfrifoldebau Swyddog Cyfrifyddu iddo am y cyfnod hyd at 31 Mawrth 2023.

Roedd Bwrdd Llais yn rhan o'r holl benderfyniadau rhaglen sefydlu perthnasol a phriodol o fis Hydref 2022, drwy fecanweithiau llywodraethu'r rhaglen. Gofynnwyd i Fwrdd Llais wneud penderfyniadau mewn egwyddor, i sicrhau aliniad strategol lle'r

oedd penderfyniadau'n effeithio ar gyfansoddiad y sefydliad, a lle byddai penderfyniadau'n effeithio ar gyllideb y blynyddoedd i ddod.

Mae'r Ddeddf yn nodi mai Prif Weithredwr Llais yw Swyddog Cyfrifyddu'r sefydliad. Yn ystod y cyfnod sefydlu (Ebrill 2022 – Mawrth 2023), gwnaed yr holl benderfyniadau, gan gynnwys penderfyniadau gwariant, o fewn y rhaglen sefydlu ac felly roedd yr USC yn parhau i fod yn gyfrifol am wneud penderfyniadau.

Yr Athro Chris Jones

Uwch Swyddog Cyfrifol, Bwrdd Gweithredu CLID

Swyddog Cyfrifyddu, Llais

Dyddiad: 22 Tachwedd 2023

Alyson Thomas,

Prif Weithredwr, Swyddog Cyfrifyddu, Llais (o 1 Ebrill 2023)

Dyddiad: 22 Tachwedd 2023

Adroddiad Atebolrwydd

Adroddiad Llywodraethu Corfforaethol

Adroddiad y Cyfarwyddwyr

Mae Atodlen 1 o Ddeddf Iechyd a Gofal Cymdeithasol (Ansawdd ac Ymgysylltu) (Cymru) 2020 yn nodi aelodaeth y Bwrdd fel a ganlyn:

- Cadeirydd
- Is-gadeirydd
- O leiaf 6, ond dim mwy nag 8, Aelod Anweithredol
- Prif Weithredwr

Aelodaeth y Bwrdd

Aelod	Swydd	Cyfnod Swydd
Medwin Hughes	Cadeirydd	1 Ebrill 2022 – 31 Mawrth 2026
Alyson Thomas	Prif Weithredwr Dros Dro	Penodwyd 3 Hydref 2022
Grace Quantock	Dirprwy Gadeirydd	6 Meh 2022 – 5 Meh 2025
Bamidele Adenipekun	Aelod Anweithredol	1 Gorff 2022 – 30 Meh 2026
Barbara Harrington	Aelod Anweithredol	1 Gorff 2022- 30 Meh 2024
Jack Evershed	Aelod Anweithredol	1 Gorff 2022- 30 Meh 2024
Jason Smith	Aelod Anweithredol	1 Gorff 2022- 30 Meh 2024
Karen Lewis	Aelod Anweithredol	1 Gorff 2022 – 30 Meh 2026
Rajan Madhok	Aelod Anweithredol	1 Gorff 2022 – 30 Meh 2026

O 1 Ebrill 2023, penodwyd Alyson Thomas yn Brif Weithredwr a Swyddog Cyfrifyddu parhaol ar Llais.

Ar 31 Mawrth 2023, roedd gan y Bwrdd raniad rhyw o 55.5% (5) o fenywod, a 44.5% (4) o ddynion, roedd 22.2% (2) o'r aelodau o gefndir Du a Lleiafrifoedd Ethnig, a datganodd 11% (1) anabledd.

Datganiadau o Fuddiant

Caiff cofnod Datganiadau o Fuddiant aelodau'r Bwrdd ei gyflwyno a'i ddiweddarau ym mhob cyfarfod Bwrdd ffurfiol. Mae hyn yn bodloni'r gofynion a nodir ym Mholisi Safonau Ymddygiad Llais. Mae'r Polisi yn nodi'r trefniadau sydd ar waith i reoli datganiadau o fuddiant, rhoddion, lletygarwch, taliadau cydnabyddiaeth a nawdd, ac mae'n nodi disgwyliadau ac yn darparu canllawiau ategol i'r holl staff, gwirfoddolwyr ac aelodau anweithredol.

Aelod Bwrdd	Buddiannau	
	Sefydliad	Swydd
Medwin Hughes (Cadeirydd)	Prifysgol Cymru a Phrifysgol Cymru y Drindod Dewi Sant	Is-ganghellor
	The Tidal Lagoon Academy LTD	Cyfarwyddwr
	Academy of Sinology UK	Cyfarwyddwr
	University of Wales Trinity Saint David Investments Ltd	Cyfarwyddwr
	Ymddiriedolaeth y Drindod Dewi Sant	Cyfarwyddwr
	Welsh American Academy Enterprises Ltd	Cyfarwyddwr
	Eclectica Drindod Ltd	Cyfarwyddwr
	Coleg Prifysgol y Drindod (TCCF gynt)	Cyfarwyddwr ac Ymddiriedolwr Elusen Coleg Prifysgol y Drindod
	Y Sefydliad Rhyngwladol ar gyfer Dialog Ryng-ffydd a Rhyng-ddiwylliannol	Cyfarwyddwr

	Gwasg Gregynog	Cyfarwyddwr ac Ymddiriedolwr yr Elusen
	Awen Wales Ltd	Cyfarwyddwr
	University of Wales: Innovations Centre Ltd	Cyfarwyddwr
	Elusen Prifysgol Cymru	Ymddiriedolwr
	Cwlwm Monduli	Ymddiriedolwr
	Corff Cynrychiolwyr yr Eglwys yng Nghymru	Cadeirydd a Chynrychiolydd
	Welsh National OPERA Cenedlaethol Cymru	Ymddiriedolwr
Grace Quantock (Dirprwy Gadeirydd)	Wye Valley NHS Trust	Aelod Anweithredol
	Gofal Cymdeithasol Cymru	Aelod Bwrdd Anweithredol a Chadeirydd y Pwyllgor Rheoleiddio a Safonau
	Trailblazing Wellness: Coaching and Consultancy	Sylfaenydd a Chyfarwyddwr
	Cyngor Seicotherapi'r DU	Cwmselydd Seicotherapiwtig Achrededig
	Cyngor Celfyddydau Cymru	Aelod Cyswllt
	Prifysgol De Cymru	Darlithydd yn y Gyfadrn Addysg a Gwyddorau Bywyd ar yr MA Iechyd Meddwl Plant a'r Glasoed
	Llywodraeth Cymru	Uwch Aelod Panel Annibynnol
	Y Weinyddiaeth Gyfiawnder	Aelod Panel Annibynnol
Bamidele Adenipekun (Aelod Anweithredol)	Inspired to Soar Ltd	Cyfarwyddwr
	Canolfannau Cymorth Canser Maggie	Llysgennad
	Practice Solutions Limited yn cynnal prosiectau ar wella gofal cymdeithasol, iechyd a gwasanaethau cyhoeddus	Aelod Cyswllt
	Cyflwyno gweithdai a chreu cynnwys pwrpasol i fynd i'r afael ag anhydraddoldebau iechyd – Addysg a Gwella Iechyd Cymru,	Cyflenwr cofrestredig

	Ymddiriedolaeth GIG Felindre, Macmillan	
	Health Education England	Cynghori ar y gwasanaeth – a grybwyllwyd uchod
	Prifysgol Caerdydd – Iechyd ac Ymweld	Cynnwys Cleifion a'r Cyhoedd
	Anghydraddoldebau Iechyd a Lles yn y gweithle i gyrrff preifat a chyhoeddus	Ymgynghori
Barbara Harrington (Aelod Anweithredol)	Dim	
Jack Evershed (Aelod Anweithredol)	Hybu Cig Cymru	Aelod Anweithredol
	Evershed & Co	Partner
	Sefydliad Cenedlaethol Brenhinol y Badau Achub Borth	Cadeirydd
Jason Smith (Aelod Anweithredol)	Cymorth Cymru	Ymddiriedolwr
	Tai Taf	Aelod Anweithredol
	Pobl	Cyfarwyddwr Cymorth Cynorthwyol
Karen Lewis (Aelod Anweithredol)	Dim	
Rajan Madhok (Aelod Anweithredol)	Wirral University Teaching Hospitals NHS Foundation Trust	Aelod Anweithredol
	Cyfeillion AHNE Bryniau Clwyd a Dyffryn Dyfrdwy	Ymddiriedolwr
	Canolfan Gerdd Williams Mathias	Ymddiriedolwr
	Peoples-praxis	Ymddiriedolwr
	Prifysgol Salford	Athro Anrhydeddus
	Indian Institute of Public Health, Shillong, India	Cyfadran Gynorthwyol
	RamaReflections	Cyfarwyddwr
Alyson Thomas (Aelod Gweithredol)	Dim	

Presenoldeb Aelodau yng nghyfarfodydd y Bwrdd

Sefydlwyd Bwrdd Llais yn ffurfiol ym mis Hydref 2022, ar ôl penodi ei Brif Weithredwr Dros Dro.

Cynhaliwyd 6 chyfarfod Bwrdd ffurfiol, rhwng mis Hydref a 31 Mawrth 2023. Cynhaliwyd y cyfarfod cyntaf dros ddau ddiwrnod, a bydd yn cael ei ystyried fel sesiynau ar wahân, er mwyn adrodd ar bresenoldeb aelodau'r Bwrdd.

Presenoldeb aelodau yng nghyfarfodydd y Bwrdd		
Nifer y cyfarfodydd a gynhaliwyd rhwng Hydref 2022 - Mawrth 2023: 7		
Aelod	Swydd	Presenoldeb yng nghyfarfodydd y Bwrdd
Medwin Hughes	Cadeirydd	7
Alyson Thomas	Prif Weithredwr Dros Dro	7
Grace Quantock	Dirprwy Gadeirydd	5
Bamidele Adenipekun	Aelod Anweithredol	7
Barbara Harrington	Aelod Anweithredol	7
Jack Evershed	Aelod Anweithredol	7
Jason Smith	Aelod Anweithredol	6
Karen Lewis	Aelod Anweithredol	7
Rajan Madhok	Aelod Anweithredol	5

Datganiad o Gyfrifoldebau'r Swyddog Cyfrifyddu

Fel sy'n ofynnol gan Ddeddf Iechyd a Gofal Cymdeithasol (Ansawdd ac Ymgysylltu) (Cymru) 2020, rwyf i, fel Swyddog Cyfrifyddu, wedi paratoi, ar gyfer pob blwyddyn ariannol, adroddiad blynyddol a datganiad o gyfrifon ar y ffurf, ac ar y sail, a nodir yn y Cyfarwyddyd Cyfrifon a gyhoeddwyd gan Drysorlys EF a Gweinidogion Cymru, y mae'r dogfennau hyn yn deg, yn gytbwys ac yn ddealladwy.

Paratwir y cyfrifon er mwyn rhoi darlun cywir a theg o'r sefyllfa ar ddiwedd y flwyddyn ac o'r gwariant net, y sefyllfa ariannol, llifoedd arian a newidiadau yn ecwiti trethdalwyr ar gyfer y flwyddyn ariannol a ddaeth i ben bryd hynny. Mae'r adroddiad blynyddol yn deg, yn gytbwys ac yn ddealladwy.

Wrth baratoi'r cyfrifon, mae'n ofynnol i mi gydymffurfio â gofynion Llawlyfr Adroddiadau Ariannol y Llywodraeth ac yn benodol:

- cadw at y Cyfarwyddyd Cyfrifon, gan gynnwys y gofynion cyfrifyddu a datgelu perthnasol, a chymhwyso polisiau cyfrifyddu addas yn gyson;
- gwneud dyfarniadau ac amcangyfrifon ar sail resymol;
- datgan a ddilynwyd safonau cyfrifyddu cymwys, fel y'u nodir yn Llawlyfr Adroddiadau Ariannol y Llywodraeth, a datgelu ac egluro unrhyw wyriadau perthnasol yn y cyfrifon;
- paratoi'r cyfrifon ar sail busnes gweithredol; a
- cadarnhau bod yr Adroddiad Blynyddol a'r Cyfrifon yn eu cyfanrwydd yn deg, yn gytbwys ac yn ddealladwy, ac yn cymryd cyfrifoldeb personol am yr Adroddiad Blynyddol a'r Cyfrifon a'r dyfarniadau sydd eu hangen i benderfynu eu bod yn deg, yn gytbwys ac yn ddealladwy.

Rwyf wedi cael fy mhenodi gan y Cyfarwyddwr Cyffredinol, y Grŵp Iechyd a Gwasanaethau Cymdeithasol, a Llywodraeth Cymru, yn Swyddog Cyfrifyddu Llais am y cyfnod hyd at 31 Mawrth 2023. Mae cyfrifoldebau'r Swyddog Cyfrifyddu yn cynnwys cyfrifoldeb am briodoldeb a rheoleidd-dra cyllid cyhoeddus y mae'r Swyddog Cyfrifyddu yn atebol amdano, am gadw cofnodion cywir, ac am asedau Llais, fel y nodir yn y memorandwm - 'Managing Public Money' - a gyhoeddwyd gan Drysorlys EF, a 'Rheoli Arian Cyhoeddus Cymru', a gyhoeddwyd gan Lywodraeth Cymru.

Fel y Swyddog Cyfrifyddu, rwyf wedi cymryd pob cam y dylwn i wneud fy hun yn ymwybodol o unrhyw wybodaeth archwilio berthnasol, ac i sicrhau bod archwilwyr Archwilio Cymru yn ymwybodol o'r wybodaeth hon. Hyd y gwn i, nid oes unrhyw wybodaeth archwilio berthnasol nad yw'r archwilwyr yn ymwybodol ohoni.

Yr Athro Chris Jones

Uwch Swyddog Cyfrifol, Bwrdd Gweithredu CLID

Swyddog Cyfrifyddu, Llais

Dyddiad: 22 Tachwedd 2023

Datganiad Llywodraethu

Roedd y Rhaglen Sefydlu CLID yn rhan o Raglen Weithredu Deddf Iechyd a Gofal Cymdeithasol (Ansawdd ac Ymgysylltu) (Cymru) 2020, ochr yn ochr â phrosiectau i weithredu dyletswyddau ansawdd a gonestrwydd, a sefydlu is-gadeiryddion statudol mewn Ymddiriedolaethau GIG.

O fewn y rhaglen ehangach, goruchwyliwyd y Rhaglen Sefydlu CLID gan y Bwrdd Gweithredu CLID. Roedd gan y Bwrdd Gweithredu aelodaeth eang o blith rhanddeiliaid, gan gynnwys uwch staff ac aelodau bwrdd y Cynghorau Iechyd Cymuned, ac yna cynrychiolwyr bwrdd CLID wrth iddynt gael eu penodi, yn bennaf cadeirydd Bwrdd CLID.

Yr Athro Chris Jones oedd yr USC ar gyfer Rhaglen Gweithredu'r Ddeddf, a rhoddodd sicrwydd ar gyflawniad i'r Bwrdd Goruchwylio Strategol (SOB). Roedd Bwrdd Gweithredu ar wahân gan y prosiect i roi'r dyletswyddau ansawdd a gonestrwydd ar waith, ond i gydnabod maint a chymhlethdod y Rhaglen Sefydlu CLID, roedd Chris Jones hefyd yn cadeirio'r Bwrdd Gweithredu CLID.

Er mwyn goruchwylio'r Rhaglen Sefydlu CLID o ddydd i ddydd, cynhaliodd yr USC grŵp goruchwylio o'r enw Cadeiryddion y CLID. Roedd y grŵp hwn yn cefnogi cyd-ddibyniaeth a gwneud penderfyniadau traws-raglen ar gyfer yr USC, ond roedd yr holl benderfyniadau, camau gweithredu a risgiau mawr yn cael eu rheoli ar lefel y Bwrdd Gweithredu. Aelodau Cadeiryddion y CLID oedd cadeiryddion y ffrydiau gwaith, arweinwyr polisi a thîm rheoli'r rhaglen.

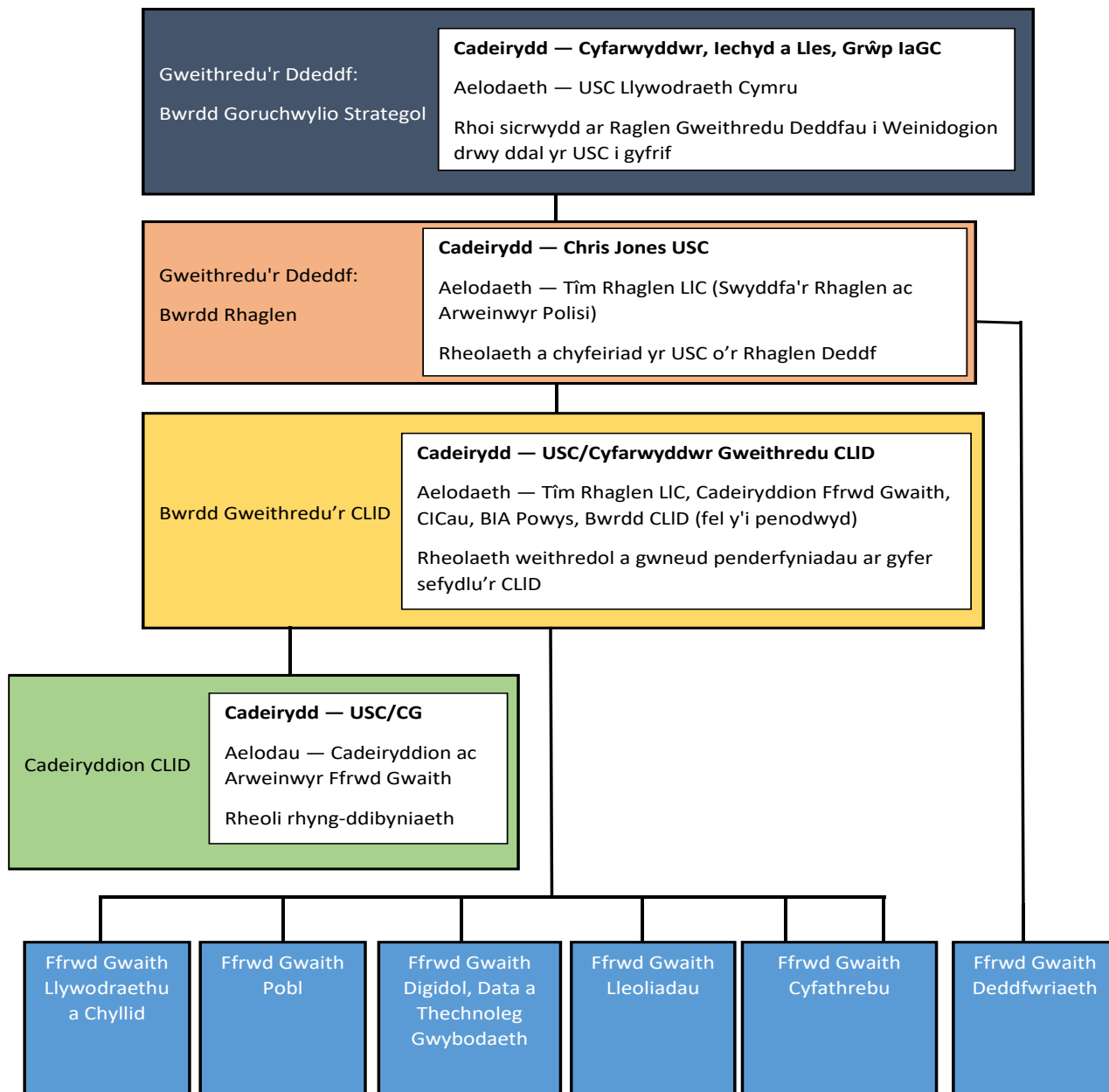
Er bod y Bwrdd CLID wedi'i sefydlu'n ffurfiol o fis Hydref 2022, a'i fod yn gallu cynghori'r rhaglen, ymgynghori â nhw a gwneud penderfyniadau mewn egwyddor, roedd gwaith yn dal i fynd rhagddo i sefydlu systemau ariannol, ac roedd yr holl benderfyniadau cyllideb / gwariant yn aros gydag USC y rhaglen.

Er mwyn cynorthwyo i wneud penderfyniadau yn ystod y rhaglen, ac i gydnabod y rhanddeiliaid amrywiol, datblygwyd Fframwaith Gwneud Penderfyniadau, yn nodi pa bobl neu grwpiau oedd â'r awdurdod i wneud penderfyniadau ar wahanol gamau o'r rhaglen.

Mabwysiadodd y rhaglen sefydlu Corff Llais y Dinesydd (CLID) fframwaith rheoli risgiau Llywodraeth Cymru, fel y sefydliad sy'n noddi'r rhaglen. Roedd hyn yn cynnwys monitro risgiau allweddol yn rheolaidd, a chynlluniau uwchgyfeirio o'r ffrwd gwaith i'r Bwrdd Gweithredu i'r Bwrdd Goruchwylio Strategol. Roedd Adroddiad Terfynu y Rhaglen Sefydlu CLID (Gorffennaf 2023), a rannwyd gyda Llais, yn manylu ar risgiau agored a ystyriwyd yn barhaus ac a drosglwyddwyd i Llais.

Trwy'r Tîm Gweithredu CLID, gan gynnwys cymorth gyda ffrydiau gwaith a chyllid, cyfrifwyd am y gwariant ar sefydlu'r CLID, a'i ddilysu a'i briodoli rhwng costau rhaglen Llywodraeth Cymru a chostau Bwrdd Llais. Cymeradwywyd y costau a briodolwyd i Fwrdd Llais, a ariennir gan Lywodraeth Cymru, ac a adroddir drwy'r Adroddiad Blynyddol a'r Cyfrifon hyn, gan swyddogion Llywodraeth Cymru. Fel rhan o drefniadau'r rhaglen sefydlu, awdurdodwyd y costau hyn i ddechrau, a rhoddwyd cyfrif amdanynt, drwy Bartneriaeth Cydwasanaethau GIG Cymru (NWSSP). Roedd systemau llywodraethu a chyfrifyddu NWSSP ar waith ar gyfer y flwyddyn dan sylw. Nid oes unrhyw anghysondebau mewn gwariant wedi'u nodi na'u hadrodd hyd at ddyddiad cymeradwyo'r Adroddiad Blynyddol a'r Cyfrifon.

Strwythur y Rhaglen Sefydlu CLID

Mae'r Datganiad Llywodraethu yn rhoi crynodeb o'r camau a gymerodd y rhaglen, i ddangos bod y Bwrdd Gweithredu a Llais yn gweithredu yn unol â'r safonau llywodraethu a'r fframwaith safonau ehangach. Mae'r adroddiad hwn yn dangos y dystiolaeth bod y Bwrdd Gweithredu a Llais yn cydymffurfio â'r safonau hyn.

Yr Athro Chris Jones

Uwch Swyddog Cyfrifol, Bwrdd Gweithredu CLID

Swyddog Cyfrifyddu, Llais

Dyddiad: 22 Tachwedd 2023

Yn seiliedig ar y sicrwydd uchod gan y cyn Swyddog Cyfrifyddu, ac o'm hadolygiad fy hun o'r materion y mae angen eu cynnwys yn y Datganiad Llywodraethu hwn, rwy'n fodlon, ar gyfer y flwyddyn ariannol 2022/23, a hyd at ddyddiad cymeradwyo'r Adroddiad Blynyddol a'r Cyfrifon, bod fframwaith llywodraethu a system rheolaeth fewnol gadarn ar waith.

Alyson Thomas,

Prif Weithredwr, Swyddog Cyfrifyddu, Llais (o 1 Ebrill 2023)

Dyddiad: 22 Tachwedd 2023

Adroddiad Cydnabyddiaeth Ariannol

Roedd y Cyfarwyddyd Cyfrifon ar gyfer 2022/23 yn cynnwys llai o ofynion adrodd a datgelu o ran yr Adroddiad Cydnabyddiaeth Ariannol, sy'n adlewyrchu'r ffaith nad oedd Llais yn weithredol yn 2022/23.

Yn ystod y cyfnod sefydlu, recriwtiwyd bwrdd cwbl newydd ar gyfer Llais, gan ddefnyddio'r broses penodiadau cyhoeddus, a rhoddwyd ystyriaeth ofalus i sut y gallai'r bwrdd fod yn fwy gwirioneddol gynrychioliadol o bobl Cymru, ac arwain y sefydliad wrth hyrwyddo cydraddoldeb.

Heblaw am y Prif Weithredwr Dros Dro, nid oedd gan Llais unrhyw aelodau o staff yn 2022/23.

Cydnabyddiaeth ariannol (gan gynnwys cyflogau) a hawl i bensiynau

Cyfanswm ffigur unigol o gydnabyddiaeth (yn amodol ar archwiliad)

		Cylog	Budd-daliadau Pensiwn 2022-23	Cyfanswm 2022-23	Dyddiad Penodi
		2022-23	2022-23	2022-23	
		£'000	£'000	£'000	
Medwin Hughes	Cadeirydd	0	0	0	1 Ebrill 2022
Alyson Thomas	Prif Weithredwr Dros Dro	25-30	-	25-30	3 Hydref 2022
Grace Quantock	Is-gadeirydd	10-15	0	10-15	6 Mehefin 2022
Bamidele Adenipekun	Aelod Anweithredol	5-10	0	5-10	1 Gorffennaf 2022
Barbara Harrington	Aelod Anweithredol	5-10	0	5-10	1 Gorffennaf 2022
Jack Evershed	Aelod Anweithredol	5-10	0	5-10	1 Gorffennaf 2022
Jason Smith	Aelod Anweithredol	5-10	0	5-10	1 Gorffennaf 2022
Karen Lewis	Aelod Anweithredol	5-10	0	5-10	1 Gorffennaf 2022
Rajan Madhok	Aelod Anweithredol	5-10	0	5-10	1 Gorffennaf 2022

Ar adeg cyhoeddi'r cyfrifon, nid oedd y ffigurau buddion pensiwn ar gael gan Awdurdod Gwasanaethau Busnes y GIG. Cyfanswm cyfraniadau'r cyflogwr yn 2022-23 oedd £0-5k.

Mae'r tabl Cydnabyddiaeth Ariannol yn ymwneud â'r cyfnod rhan o flwyddyn hyd at fis Mawrth 2023. Byddai'r gydnabyddiaeth ariannol gyfwerth â blwyddyn gyfan fel a ganlyn:

- Prif Weithredwr Dros Dro £110k-£115k
- Cadeirydd £15k-£20k
- Is-gadeirydd £10k-£15k
- Aelod Anweithredol £5k-£10k

Ar gyfer 2022/23, anfonebwyd cydnabyddiaeth ariannol uwch swyddogion drwy Bartneriaeth Cydwasanaethau GIG Cymru. Roedd y gost gros yn cynnwys TAW anadferadwy. Mae'r costau staff a nodir yn y datganiadau ariannol yn cynnwys y TAW anadferadwy, tra bod y tabl Cydnabyddiaeth Ariannol yn net o TAW.

Ar gyfer 2022/23, gwrthododd y Cadeirydd gydnabyddiaeth ariannol y cadeirydd, oherwydd iddo gael ei gyflogi fel Is-ganghellor, Prifysgol Cymru a Phrifysgol Cymru y Drindod Dewi Sant.

Roedd y Prif Weithredwr Dros Dro yn gyflogai i Fwrdd Iechyd Addysgu Powys am 12 mis cyfan 2022/23. Fel Prif Weithredwr y Bwrdd CICau am chwe mis cyntaf 2022/23, roedd 100% o'r costau i'w priodoli i'r Bwrdd CICau. Am ail chwe mis 2022/23, roedd hi'n Brif Weithredwr y Bwrdd CICau ac yn Brif Weithredwr Dros Dro Llais. Y penodiad fel Prif Weithredwr Dros Dro o 3 Hydref 2022 i raddfa gyflog USG10 ar gyfer Cyflogau Uwch Swyddogion a Phrif Swyddogion (USG). Felly, am y chwe mis diwethaf, yn fras roedd 50% o'r costau i'w priodoli i Llais (gan gynnwys addasiad ar gyfer cyfrifoldebau ychwanegol).

Mae'r Prif Weithredwr Dros Dro yn aelod o gynllun pensiwn y GIG. Mae Llais wedi ymuno â chynllun pensiwn y GIG a bydd staff yn trosglwyddo ar 1 Ebrill 2023, o'r hen Fwrdd CICau a'r CICau, sy'n aelodau o'r cynllun, yn parhau i fod yn aelodau o'r cynllun. Os bydd staff yn ymuno â chynllun pensiwn y GIG, bydd Llais, fel y cyflogwr, yn cyfrannu 20.6% tuag at eu pensiwn.

Mae swm y buddion pensiwn am y flwyddyn, sy'n cyfrannu at y ffigwr cyfanswm sengl, yn cael ei gyfrif mewn ffordd debyg i'r dull a ddefnyddir i ddeillio gwerthoedd pensiwn at ddibenion treth, ac mae'n seiliedig ar wybodaeth a dderbyniwyd gan actiwariaid. Mae gwerth buddion pensiwn a gronnwyd yn ystod y flwyddyn yn cael ei gyfrif fel (y cynnydd gwirioneddol mewn pensiwn wedi'i luosi ag 20) plws (y cynnydd gwirioneddol mewn unrhyw gyfandaliad) llai (y cyfraniadau a wneir gan yr unigolyn). Nid yw'r cynnydd gwirioneddol yn cynnwys cynnydd oherwydd chwyddiant, nac unrhyw gynnydd neu ostyngiad yn sgil trosglwyddo hawl i bensiynau.

Nid yw hwn yn swm sydd wedi ei dalu i unigolyn gan Llais yn ystod y flwyddyn; mae'n gyfrifiad sy'n defnyddio gwybodaeth o'r tabl buddion pensiwn. Gall llawer o ffactorau ddylanwadu ar y ffigyrau hyn e.e. newidiadau yng nghyflog person, p'un ai yw'n dewis gwneud cyfraniadau ychwanegol i'r cynllun pensiwn o'i gyflog ai peidio, a ffactorau prisio eraill sy'n effeithio ar y cynllun pensiwn yn ei gyfanrwydd.

Budd-daliadau Pensiwn (Yn amodol ar archwiliad)

	Cyfanswm pensiwn cronodig	Cynnydd gwirioneddol mewn pensiwn	Cyfanswm cyfandaliad cronodig	Cynnydd/(gostyngiad) gwirioneddol mewn cyfandaliad	GTCA	GTCA	Cynnydd/(gostyngiad) gwirioneddol yn GTCA
	ar 31 Mawrth 2023	ar 31 Mawrth 2023	ar 31 Mawrth 2023	ar 31 Mawrth 2023	ar 31 Mawrth 2023	ar 31 Mawrth 2022	ar 31 Mawrth 2023
	£'000	£'000	£'000	£'000	£'000	£'000	£'000
Alyson Thomas Prif Weithredwr Dros Dro	15-20	-	-	-	264	-	-

Ar adeg cyhoeddi'r cyfrifon, nid oedd ffigyrau pensiwn llawn ar gael gan Awdurdod Gwasanaethau Busnes y GIG.

Mae'r Prif Weithredwr Dros Dro yn aelod cyffredin o gynllun pensiwn y GIG.

Y Gwerth Trosglwyddo sy'n Cyfateb i Arian Parod yw gwerth cyfalaf buddion y cynllun pensiwn a aseswyd yn actiwaraid, a gronnwyd gan aelod ar adeg benodol. Y buddion a brisiwyd yw buddion cronedig yr aelod ac unrhyw bensiwn priod amodol sy'n daladwy o'r cynllun. Mae'n daliad a wneir gan gynllun pensiwn, neu drefniant i sicrhau buddion pensiwn mewn cynllun pensiwn arall, neu drefniant pan fydd aelod yn gadael cynllun ac yn dewis trosglwyddo'r buddion pensiwn y mae wedi'u cronni yn ei gynllun blaenorol.

Roedd y ffigyrau pensiwn a ddangosir yn ymwneud â'r buddion y mae'r unigolyn wedi'u cronni o ganlyniad i gyfanswm ei aelodaeth o'r cynllun, nid dim ond ei wasanaeth mewn swydd uwch y mae datgeliad yn berthnasol iddo. Mae'r ffigyrau GTCA a manylion pensiwn eraill yn cynnwys gwerth unrhyw bensiwn mewn cynllun neu drefniant arall y mae'r unigolyn wedi'i drosglwyddo. Maent hefyd yn cynnwys unrhyw fuddion pensiwn ychwanegol a gronnwyd i'r aelod o ganlyniad i brynu blynyddoedd ychwanegol ar eu cost eu hunain. Cyfrifir GTCA o fewn y canllawiau a'r fframwaith a ragnodir gan Sefydliad a Chyfadrannau yr Actiwarïaid.

Mae'r cynnydd gwirioneddol yng ngwerth y GTCA yn adlewyrchu'r cynnydd mewn GTCA a ariennir i bob pwrpas gan y cyflogwr. Mae'n cymryd i ystyriaeth y cynnydd mewn pensiwn cronedig oherwydd chwyddiant, cyfraniadau a dalwyd gan y gweithiwr, gan gynnwys gwerth unrhyw fuddion a drosglwyddwyd o gynllun neu drefniant pensiwn arall, ac mae'n defnyddio ffactorau prisio'r farchnad gyffredin o ddechrau a diwedd y cyfnod.

Tystysgrif ac adroddiad Archwilydd Cyffredinol Cymru i'r Senedd

Barn ar y datganiadau ariannol

Rwy'n ardystio fy mod wedi archwilio datganiadau ariannol Corff Llais y Dinesydd dros Iechyd a Gofal Cymdeithasol, Cymru (a elwir yn Llais) am y flwyddyn a ddaeth i ben ar 31 Mawrth 2023 o dan Ddeddf Iechyd a Gofal Cymdeithasol (Ansawdd ac Ymgysylltu) (Cymru) 2020.

Mae'r rhain yn cynnwys y Datganiad o Wariant Net Cynhwysfawr, Datganiad o'r Sefyllfa Ariannol, y Datganiad o Lif Arian Parod a Datganiad o Newidiadau yn Ecwiti Trethdalwyr a nodiadau cysylltiedig, gan gynnwys crynodeb o bolisiâu cyfrifyddu sylweddol. Mae'r fframwaith adrodd ariannol a ddefnyddiwyd wrth eu paratoi yn gyfraith berthnasol a safonau cyfrifyddu rhyngwladol fel y'u dehonglwyd ac a addaswyd gan Lawlyfr Adroddiadau Ariannol Trysorlys EM.

Yn fy marn i ym mhob agwedd faterol, mae'r datganiadau ariannol:

- rhoi darlun cywir a theg o gyflwr materion Llais ar 31 Mawrth 2023 ac o'i wariant net, am y flwyddyn yna ddod i ben;
- wedi'u paratoi'n briodol yn unol â safonau cyfrifeg rhyngwladol a fabwysiadwyd yn y DU fel y'u dehonglir a'u haddasu gan Lawlyfr Adrodd Ariannol Trysorlys EM; ac
- wedi eu paratoi'n briodol yn unol â chyfarwyddiadau Gweinidogion Cymru a gyhoeddwyd o dan Ddeddf Iechyd a Gofal Cymdeithasol (Ansawdd ac Ymgysylltu) (Cymru) 2020.

Barn ar reoleidd-dra

Yn fy marn i, ym mhob agwedd berthnasol, mae'r gwariant a'r incwm a gofnodir yn y datganiadau ariannol wedi eu cymhwyso at y dibenion a fwriadwyd gan y Senedd ac mae'r trafodiadau ariannol a gofnodir yn y datganiadau ariannol yn cydymffurfio â'r awdurdodau sy'n eu rheoli nhw.

Sail ar gyfer barn

Cynhaliais fy archwiliad yn unol â'r gyfraith berthnasol a'r Safonau Rhyngwladol ar Archwilio yn y DU (Safonau Rhyngwladol ar Archwilio (DU)) a Nodyn Ymarfer 10 'Archwilio Datganiadau Ariannol Cyrff y Sector Cyhoeddus yn y Deyrnas Unedig'. Disgrifir fy nghyfrifoldebau o dan y safonau hynny ymhellach yng nghyfrifoldebau'r archwilydd dros archwilio adran datganiadau ariannol fy nhystysgrif.

Rwyf yn annibynnol o'r corff yn unol â'r gofynion moesegol sy'n berthnasol i'm harchwiliad o'r datganiadau ariannol yn y DU, gan gynnwys Safon Foesegol y

Cyngor Adrodd Ariannol, ac rwyf wedi cyflawni fy nghyfrifoldebau moesegol eraill yn unol â'r gofynion hyn. Credaf fod y dystiolaeth archwilio yr wyf wedi ei chael yn ddigonol ac yn briodol i ddarparu sail i'm barnau.

Casgliadau sy'n ymwneud â busnes gweithredol

Wrth archwilio'r datganiadau ariannol, rwyf wedi dod i'r casgliad bod y defnydd o sail gyfrifyddu busnes gweithredol wrth baratoi'r datganiadau ariannol yn briodol.

Yn seiliedig ar y gwaith a gyflawnais, nid wyf wedi nodi unrhyw ansicrwydd perthnasol sy'n ymwneud â digwyddiadau nac amodau a allai, yn unigol neu ar y cyd, fwrw amheuaeth sylweddol ar allu'r corff i barhau i fabwysiadu sail gyfrifyddu busnes gweithredol am gyfnod o ddeuddeng mis o leiaf o'r adeg pan awdurdodir cyhoeddiad y datganiadau ariannol.

Disgrifir fy nghyfrifoldebau a chyfrifoldebau y Swyddog Cyfrifyddu mewn cysylltiad â busnes gweithredol yn adrannau perthnasol yr adroddiad hwn.

Mabwysiadir sail gynyddol cyfrifyddu Datganiad Treth Awdurdod Cyllid Cymru i ystyried y gofynion a nodir yn Llawlyfr Adrodd Ariannol Llywodraeth Trysorlys EM, sy'n ei gwneud yn ofynnol i endidau fabwysiadu sail gynyddol cyfrifyddu wrth baratoi'r datganiadau ariannol lle y rhagwelodd y bydd y gwasanaethau y maent yn eu darparu yn parhau i'r dyfodol.

Gwybodaeth arall

Mae'r wybodaeth arall yn cynnwys y wybodaeth a gynhwysir yn yr adroddiad blynyddol ar wahân i'r datganiadau ariannol a rhannau o'r adroddiad ar gydnabyddiaeth a archwilir, ac adroddiad fy archwilydd ar hynny. Y Swyddog Cyfrifyddu sy'n gyfrifol am y wybodaeth arall yn yr adroddiad blynyddol. Nid yw fy marn ar y datganiadau ariannol yn cwmpasu'r wybodaeth arall ac, oni nodir fel arall yn glir yn fy adroddiad, nid wyf yn mynegi unrhyw fath o sicrwydd ynghylch hynny. Fy nghyfrifoldeb i yw darllen yr wybodaeth arall ac, wrth wneud hynny, ystyried a yw'r wybodaeth arall yn anghyson yn berthnasol â'r datganiadau ariannol neu'r wybodaeth a gafwyd yn ystod yr archwiliad, neu ei bod yn ymddangos fel arall ei bod wedi ei chamddatgan yn berthnasol. Os byddaf yn nodi anghysondebau perthnasol o'r fath neu gamddatganiadau perthnasol amlwg, mae'n ofynnol imi benderfynu a yw hyn yn arwain at gamddatganiad perthnasol yn y datganiadau ariannol eu hunain. Os byddaf, ar sail y gwaith a gyflawnais, yn dod i'r casgliad bod yr wybodaeth arall hon wedi ei chamddatgan yn berthnasol, mae'n ofynnol imi sôn am y ffaith honno.

Nid oes gennyf unrhyw beth i adrodd amdano i'r perwyl hwn.

Barn ar faterion eraill

Yn fy marn i, mae'r rhan o'r Adroddiad Taliadau Cydnabyddiaeth sydd i'w harchwilio wedi ei pharatoi'n briodol yn unol â chyfarwyddiadau Gweinidogion Cymru a wnaed o dan Deddf Addysg (Cymru) 2020.

Yn fy marn i, yn seiliedig ar y gwaith a wnaed yn ystod fy archwiliad:

- bod y rhannau o'r Adroddiad Atebolrwydd sy'n destun archwiliad wedi'u paratoi'n briodol yn unol â chyfarwyddiadau Gweinidogion Cymru a wnaed o dan Ddeddf Iechyd a Gofal Cymdeithasol (Ansawdd ac Ymgysylltu) (Cymru) 2020; a
- Mae'r wybodaeth a roddir yn yr Adroddiad Perfformiad a'r Adroddiad Atebolrwydd ar gyfer y flwyddyn ariannol y mae'r datganiadau ariannol yn cael eu paratoi ar ei chyfer yn gyson â'r datganiadau ariannol ac yn unol â'r gofynion cyfreithiol cymwys.

Materion y byddaf yn adrodd arnynt drwy eithriad

Yng ngoleuni gwybodaeth a dealltwriaeth y corff a'i amgylchedd a gafwyd yn ystod y gwaith archwilio, nid wyf wedi nodi camddatganiadau perthnasol yn yr Adroddiad Atebolrwydd (gan gynnwys y Datganiad Llywodraethu).

Nid oes gennyf unrhyw beth i'w nodi o ran y materion canlynol yr adroddaf i chi, os, yn fy marn i:

- nad wyf wedi cael yr holl wybodaeth a'r esboniadau sydd eu hangen arnaf ar gyfer fy archwiliad.
- nad oes cofnodion cyfrifyddu priodol wedi eu cadw, neu ni dderbyniwyd ffurflenni cyfrifyddu digonol ar gyfer fy archwiliad oddi wrth y canghennau nad yw fy nhîm wedi ymweld â nhw;
- nad yw'r datganiadau ariannol na rhan archwiliedig yr Adroddiad Taliadau Cydnabyddiaeth yn cytuno â'r cofnodion a'r ffurflenni cyfrifyddu;
- na ddatgelir gwybodaeth a bennir gan Weinidogion Cymru ynghylch taliadau cydnabyddiaeth a thrafodiadau eraill; neu
- rhai datgeliadau o gydnabyddiaeth ariannol a bennir gan Llawlyfr Adrodd Ariannol Llywodraeth Trysorlys EM yn cael eu gwneud neu nid yw rhannau o'r Adroddiad Cydnabyddiaeth a Phobl i'w harchwilio yn cytuno â'r cofnodion a'r ffurflenni cyfrifyddol; neu
- nid yw'r Datganiad Llywodraethu yn adlewyrchu cydymffurfiaeth â chanllawiau Trysorlys EM.

Cyfrifoldebau'r Swyddog Cyfrifyddu ar gyfer y datganiadau ariannol

Fel yr esboniwyd yn llawnach yn y Datganiad o Gyfrifoldebau'r Swyddog Cyfrifeg, mae'r Swyddog Cyfrifeg yn gyfrifol am:

- gadw cofnodion cyfrifyddu priodol;
- paratoi'r datganiadau ariannol a'r Adroddiad Blynyddol yn unol â'r fframwaith adrodd ariannol cymwys ac am fod yn fodlon eu bod yn rhoi barn wir a theg;
- sicrhau bod yr Adroddiad Blynyddol a'r datganiadau ariannol yn ei gyfanrwydd yn deg, yn gytbwys ac yn ddealladwy;
- sicrhau rheoleidd-dra trafodion ariannol;
- mae rheolaethau mewnol fel y mae'r Swyddog Cyfrifyddu yn eu diwygio fel y bo'n briodol yn penderfynu yn angenrheidiol er mwyn galluogi paratoi datganiadau ariannol sy'n rhydd o gamddatganiadau perthnasol, boed hynny oherwydd twyll neu gamgymeriad;
- asesu gallu'r Llais i barhau fel pryder parhaus, gan ddatgelu, fel y bo'n berthnasol, faterion sy'n ymwneud â phryder parhaus a defnyddio sail barhaus cyfrifyddu oni bai bod y Swyddog Cyfrifeg yn rhagweld na fydd y gwasanaethau a ddarperir gan Llaisyn parhau i gael eu darparu yn y dyfodol.

Cyfrifoldebau'r Archwilydd o ran archwilio'r datganiadau ariannol

Fy nghyfrifoldeb i yw archwilio, ardystio ac adrodd ar y datganiadau ariannol yn unol â Deddf Iechyd a Gofal Cymdeithasol (Ansawdd ac Ymgysylltu) (Cymru) 2020.

Fy amcanion yw cael sicrwydd rhesymol ynghylch a yw'r datganiadau ariannol yn eu cyfanrwydd yn rhydd o gamddatganiadau perthnasol, boed hynny oherwydd twyll neu wall, a chyhoeddi adroddiad archwilydd sy'n cynnwys fy marn i. Sicrwydd rhesymol yw lefel uchel o sicrwydd, ond nid yw'n gwarantu y bydd archwiliad a gynhelir yn unol â Safonau Archwilio Rhyngwladol (DU) yn canfod camddatganiad perthnasol bob amser pan fydd yn bodoli. Gall camddatganiadau godi trwy dwyll neu wall a chânt eu hystyried yn berthnasol os, yn unigol neu gyda'i gilydd, gellid disgwyl yn rhesymol iddynt ddylanwadu ar benderfyniadau economaidd defnyddwyr ar sail y datganiadau ariannol hyn.

Afreoleidd-dra, gan gynnwys twyll, yw achosion o beidio â chydymffurfio â chyfreithiau a rheoliadau. Rwy'n cynllunio gweithdrefnau yn unol â'm cyfrifoldebau a amlinellir uchod, i ganfod camddatganiadau perthnasol mewn cysylltiad ag afreoleidd-dra, gan gynnwys twyll.

Roedd fy ngweithdrefnau'n cynnwys y canlynol:

- Holi'r rheolwyr a'r rhai sy'n gyfrifol am lywodraethu, gan gynnwys cael ac adolygu dogfennau ategol sy'n ymwneud â pholisïau a gweithdrefnau'r Cyngor mewn cysylltiad â:
 - nodi, gwerthuso a chydymffurfio â chyfreithiau a rheoliadau ac a oeddent yn ymwybodol o unrhyw achosion o beidio â chydymffurfio;
 - canfod ac ymateb i risgiau o dwyll ac a oes ganddynt wybodaeth am unrhyw dwyll gwirioneddol, tybiedig neu honedig;
 - y rheolaethau mewnol a sefydlwyd i liniaru risgiau sy'n gysylltiedig â thwyll neu beidio â chydymffurfio â chyfreithiau a rheoliadau; ac
- ystyried, gan weithredu fel tîm archwilio, sut a ble y gallai twyll ddigwydd yn y datganiadau ariannol ac unrhyw ddangosyddion twyll posibl. Yn rhan o'r drafodaeth hon, nodais y posibilrwydd o dwyll yn y meysydd canlynol: cydnabod refeniw, postio cylchgronau anarferol a thwyll trwy wrth-wneud rheolaethau;
- Cael dealltwriaeth o fframwaith y Cyngor yn ogystal â fframweithiau cyfreithiol a rheoliadol eraill y mae'r Cyngor yn gweithredu ynddynt, gan ganolbwyntio ar y cyfreithiau a'r rheoliadau hynny a gafodd effaith uniongyrchol ar y datganiadau ariannol neu a gafodd effaith sylfaenol ar weithrediadau'r Cyngor.
- Cael dealltwriaeth o berthnasoedd parti cysylltiedig.

Yn ogystal â'r uchod, roedd fy ngweithdrefnau ar gyfer ymateb i risgiau a nodwyd yn cynnwys y canlynol:

- adolygu datgeliadau y datganiad ariannol a phrofi dogfennau ategol er mwyn asesu cydymffurfedd â'r cyfreithiau a'r rheoliadau perthnasol a drafodir uchod;
- holi'r rheolwyr, y Pwyllgor Archwilio a Sicrwydd Risg ynghylch cyfreithiad a honiadau gwirioneddol a phosibl;
- darllen cofnodion cyfarfodydd y rhai sy'n gyfrifol am lywodraethu a'r Bwrdd;
- wrth fynd i'r afael â'r risg o dwyll trwy wrth-wneud rheolaethau gan reolwyr, profi priodoldeb cofnodion mewn cyfnodolion ac addasiadau eraill; asesu a yw'r barnau a wneir wrth wneud amcangyfrifon cyfrifyddu yn arwydd o duedd bosibl; a gwerthuso rhesymeg busnes unrhyw drafodiadau arwyddocaol sy'n anarferol neu y tu allan i fusnes arferol.

Rwyf hefyd wedi cyfleu cyfreithiau a rheoliadau perthnasol a nodwyd a risgiau o dwyll posibl i bob tîm archwilio, gan barhau i fod yn effro i unrhyw arwyddion o dwyll neu beidio â chydymffurfio â chyfreithiau a rheoliadau trwy gydol yr archwiliad.

Mae'r anhawster cynhenid i ganfod afreoleidd-dra, effeithiolrwydd rheolaethau'r Cyngor, a natur, amseru a graddau'r gweithdrefnau archwilio a gyflawnir yn effeithio ar y graddau y gall fy ngweithdrefnau ganfod afreoleidd-dra, gan gynnwys twyll.

Ceir disgrifiad pellach o gyfrifoldebau'r archwilydd o ran archwilio'r datganiadau ariannol ar wefan y Cyngor Adrodd Ariannol www.frc.org.uk/auditorsresponsibilities. Mae'r disgrifiad hwn yn rhan o fy adroddiad archwilydd.

Cyfrifoldebau archwilydd eraill

Mae'n ofynnol i mi gael tystiolaeth ddigonol i roi sicrwydd rhesymol bod y gwariant a'r incwm a gofnodir yn y datganiadau ariannol wedi'u cymhwyso at y dibenion a fwriadwyd gan y Senedd ac mae'r trafodiadau ariannol a gofnodir yn y datganiadau ariannol yn cydymffurfio â'r awdurdodau sy'n eu llywodraethu.

Rwy'n cyfathrebu â'r rhai sy'n gyfrifol am lywodraethu ynghylch cwmplas ac amseriad arfaethedig yr archwiliad a chanfyddiadau archwilio sylweddol ymhlith materion eraill, gan gynnwys unrhyw ddiffygion sylweddol mewn rheolaeth fewnol a nodaf yn ystod fy archwiliad.

Adroddiad

Nid oes gennyf unrhyw sylwadau i'w gwneud ynghylch y datganiadau ariannol hyn.

Adrian Crompton

1 Cwr y Ddinas

Archwilydd Cyffredinol Cymru

Stryd Tyndall

27 Tachwedd 2023

Caerdydd

CF10 4BZ

Mae Archwilydd Cyffredinol Cymru wedi ardystio ac adrodd ar y cyfrifon hyn yn y ffurf y cawsant eu drafftio'n wreiddiol. Cyfieithiad o'r fersiwn Saesneg gwreiddiol yw'r fersiwn hwn. Llais sydd yn gyfrifol am gywirdeb y cyfieithiad, nid yr Archwilydd Cyffredinol.

Datganiadau Ariannol Llais 2022/23

Datganiad o Wariant Net Cynhwysfawr ar gyfer y flwyddyn a ddaeth i ben ar 31 Mawrth 2023

	Nodyn	2022-23 £'000
Gwariant		
Costau staff	2	110
Gwariant Gweithredu Arall	3	22
		<hr/>
Cyfanswm Gwariant Gweithredu		132
		<hr/>
Gwariant Net Cynhwysfawr ar gyfer y flwyddyn		132

Mae'r holl incwm a gwariant yn deillio o weithrediadau'r Bwrdd.
Nid oes unrhyw enillion na cholledion cydnabyddedig yn 2022-23
Mae Llais yn derbyn cyllid gan Lywodraeth Cymru.

Datganiadau Ariannol Llais 2022/23

Datganiad o Sefyllfa Ariannol ar gyfer y flwyddyn a ddaeth i ben ar 31 Mawrth 2023

	Nodyn	31 Mawrth 2023	
		£'000	£'000
Asedau di-gyfredol:			
Eiddo ac Offer		-	
Asedau anniriaethol		-	
Cyfanswm asedau di-gyfredol			-
Asedau Cyfredol:			
Masnach a derbyniadau eraill	4	-	
Arian parod a chyfwerth ag arian parod	5	0	
Cyfanswm asedau cyfredol			0
Cyfanswm asedau			<u>0</u>
Rhwymedigaethau cyfredol:			
Masnach a bethau taladwy eraill	6	(21)	
Cyfanswm rhwymedigaethau cyfredol			(21)
Cyfanswm asedau llai rhwymedigaethau cyfredol			<u>(21)</u>
Rhwymedigaethau di-gyfredol			
Darpariaethau		-	
Cyfanswm rhwymedigaethau di-gyfredol			-
Cyfanswm asedau llai cyfanswm rhwymedigaethau			<u>(21)</u>
Ecwiti trethdalwyr			(21)
Cronfa wrth gefn cyffredinol			<u>(21)</u>

Alyson Thomas

Prif Weithredwr, Swyddog Cyfrifyddu (o 1 Ebrill 2023)

Dyddiad: 22 Tachwedd 2023

Datganiadau Ariannol Llais 2022/23

Datganiad Llif Arian ar gyfer y flwyddyn a ddaeth i ben ar 31 Mawrth 2023

	31 Mawrth 2023
Nodyn	£'000
Llif arian o weithgareddau gweithredol	
Gwariant net	(132)
Addasiadau ar gyfer trafodion anariannol	-
(Cynnydd)/gostyngiad mewn masnach a symiau derbyniadwy eraill	-
Cynnydd/(gostyngiad) mewn masnach a symiau taladwy eraill	21
All-llif arian net o weithgareddau gweithredol	(111)
Llif arian o weithgareddau buddsoddi	
Prynu eiddo ac offer	-
Prynu asedau anniriaethol	-
All-llif arian net o weithgareddau buddsoddi	0
Llif arian o weithgareddau ariannu	
Cyllid gan Lywodraeth Cymru	111
Ariannu net	111
Cynnydd/(gostyngiad) net mewn cyfwerth ag arian parod yn y cyfnod	(0)
Arian parod a chyfwerth ag arian parod ar ddechrau'r cyfnod	0
Arian parod a chyfwerth ag arian parod ar ddiwedd y cyfnod	(0)

Datganiadau Ariannol Llais 2022/23

Datganiad o Newidiadau yn Ecwiti Trethdalwyr ar gyfer y flwyddyn a ddaeth i ben ar 31 Mawrth 2023

Cronfa Gyffredino

1 Ebrill 2022 - 31
Mawrth 2023
£'000

Balans ar 1 Ebrill	0
Gwariant net	(132)
Cyfanswm incwm a gwariant cydnabyddedig	(132)
Cyllid gan Lywodraeth Cymru	111
Balans ar 31 Mawrth	(21)

Datganiadau Ariannol Llais 2022/23

Nodiadau i'r Cyfrifon

1. Datganiad o Bolisiau Cyfrifyddu

Paratowyd y datganiadau ariannol hyn yn unol â Chyfarwyddyd Cyfrifon Llywodraeth Cymru a Llawlyfr Adrodd Ariannol Llywodraeth 2022-23 (FreM). Mae'r polisiau cyfrifyddu a gynhwysir yn FReM yn cymhwyso Safonau Adrodd Ariannol Rhyngwladol (IFRS) fel y'u haddaswyd neu y'u dehonglwyd ar gyfer cyd-destun y sector cyhoeddus.

Pan fo'r FreM yn caniatáu dewis o bolisi cyfrifyddu, dewiswyd y polisi cyfrifyddu y barnwyd ei fod yn fwyaf priodol i amgylchiadau penodol Llais at ddiben rhoi barn wir a theg. Disgrifir isod y polisiau penodol a fabwysiadwyd gan Llais. Maent wedi cael eu cymhwyso'n gyson wrth ddelio ag eitemau sy'n cael eu hystyried yn ddeunydd i'r cyfrifon.

1.1 Confensiwn Cyfrifeg

Mae'r cyfrifon hyn wedi'u paratoi ar sail cronfeydd o dan y confensiwn costau hanesyddol.

1.2 Incwm, Cyllid a Gwariant

Mae'r brif ffynhonnell gyllid ar gyfer Llais yn dod o Lywodraeth Cymru drwy ddyraniad cyllid blynyddol.

Mae sail cronladau cyfrifyddu yn golygu bod incwm a gwariant a ddatgelir yn y cyfrifon yn cael eu cyfrifo yn y flwyddyn y mae'n digwydd, nid pan wneir neu pan dderbynnir taliadau arian parod.

Gwariant yw'r hyn sy'n ymwneud yn uniongyrchol â gweithgareddau Llais.

Cadarnhaodd Llywodraeth Cymru fod y dyraniad cyllid ar gyfer 2022/23 yn £132k, gyda £111k o arian parod yn cael ei

Gan fod dyraniad cyllid yn cyfateb i wariant, cyflawnodd Llais ei rwymedigaethau ariannol i sicrhau nad oedd gwariant net yn fwy na'r dyraniad adnoddau referiw net

1.3 Pensiynau

Mae Prif Weithredwr Llais a staff a gyflogir yn uniongyrchol yn gymwys i gael aelodaeth o Gynllun Pensiwn y GIG. Mae'r cynllun yn gynllun buddion diffiniedig heb ei ariannu sy'n cwmpasu cyflogwyr y GIG a chyflogwyr eraill, Practisau Meddygon Teulu a chyrff eraill, a ganiateir o dan gyfarwyddyd yr Ysgrifennydd Gwladol, yng Nghymru a Lloegr. Nid yw'r cynllun wedi'i gynllunio i gael ei redeg mewn ffordd a fyddai'n galluogi'r GIG a chyrff eraill i nodi eu cyfran o asedau a rhwymedigaethau sylfaenol y cynllun. Felly, cyfrifir am y cynllun fel pe bai'n gynllun cyfraniadau diffiniedig: cymerir bod y gost i'r corff o gymryd rhan yn y cynllun yn hafal i'r cyfraniadau sy'n daladwy i'r cynllun am y cyfnod cyfrifyddu.

1.4 Budd-daliadau Gweithwyr

Mae cyflogau a chyfraniadau yswiriant gwladol ar gyfer gweithwyr presennol yn cael eu cydnabod yn y Datganiad o Wariant Net Cynhwysfawr wrth i wasanaethau'r gweithwyr gael eu darparu. Mae Llais yn cyfrif am wyliau blynyddol â thâl fel rhwymedigaeth lle mae'r iawndal am absenoldeb i'w setlo o fewn deuddeg mis ar ôl diwedd y cyfnod y mae'r gweithwyr yn darparu'r gwasanaeth ynddo.

1.5 TAW

Nid yw Llais wedi'i gofrestru ar gyfer TAW. Adroddir am yr holl wariant yn cynnwys TAW lle bo'n berthnasol, gan fod TAW yn anadferadwy.

1.6 Arian Parod ac Arian Cyfwerth

Mae arian parod a chyfwerth ag arian parod yn cynnwys yr holl arian a gedwir mewn cyfrifon y mae gan Llais fynediad atynt ar unwaith. Caiff cronfeydd eu tynnu i lawr i'r cyfrif banc i dalu rhwymedigaethau wrth iddynt ddod yn ddyledus.

Datganiadau Ariannol Llais 2022/23

Nodiadau i'r Cyfrifon

2. Mae costau staff yn cynnwys:

		2022-23	
	Staff Parhaol £'000	Staff Amodol £'000	Cyfanswm costau staff £'000
Cyflogau	100	-	100
Costau Nawdd Cymdeithasol	5	-	5
Costau Pensiwn Eraill	5	-	5
Cyfanswm costau net	110	-	110

Nodyn

Aelodau'r Bwrdd wedi'u cynnwys yng nghostau Staff Parhaol

Mae'r costau'n cynnwys ôl-ddyledion cyflog y Prif Weithredwr a dalwyd yn 2023/24

Datganiadau Ariannol Llais 2022/23

Nodiadau i'r Cyfrifon

3. Gwariant Gweithredu Arall

Mae gwariant gweithredol arall yn cynnwys:

Nodyn	2022-23 £'000
Gwariant Gweithredol	
Eiddo rhent o dan brydlesi gweithredol	-
Costau llety eraill	-
Technoleg gwybodaeth	-
Ffioedd proffesiynol	-
Hyfforddiant a datblygu	-
Teithio a chynhaliaeth	1
Ffioedd archwilio — Archwiliad mewnol	-
Ffioedd archwilio — Archwiliad allanol	20
Rhaglenni Penodol	-
Treuliau gweinyddol eraill	1
	<hr/>
	22
Eitemau anariannol:	
Dibrisiant	-
Amorteiddio	-
Darpariaeth	-
	<hr/>
	-
Cyfanswm	<hr/>
	22
	<hr/>

Datganiadau Ariannol Llais 2022/23

Nodiadau i'r Cyfrifon

4. Masnach a derbyniadau eraill

31 Mawrth 2023
£'000

Asedau Cyfredol:

Masnach a derbyniadau eraill:

-

Cyfanswm masnach a derbynyddion eraill

0

Datganiadau Ariannol Llais 2022/23

Nodiadau i'r Cyfrifon

5. Arian Parod ac Arian Cyfwerth

	2022-23 £'000
Balans ar 1 Ebrill	-
Newid net mewn balansau arian parod a chyfwerth ag arian parod	0
Balans ar 31 Mawrth	0
Cynhaliwyd y balansau canlynol ar 31 Mawrth yn:	
Banciau masnachol ac arian parod mewn llaw	0
Balans ar 31 Mawrth	0

Datganiadau Ariannol Llais 2022/23

Nodiadau i'r Cyfrifon

6. Symiau taladwy/croniadau masnach

31 Mawrth 2023
£'000

Rhwymedigaethau cyfredol:

Symiau masnach taladwy	-
Symiau taladwy a cronfeydd eraill	
Croniadau cyflog	1
Archwilio Cymru	20
Cyfanswm masnach a symiau taladwy eraill	21

Datganiadau Ariannol Llais 2022/23

Nodiadau i'r Cyfrifon

7. Trafodion Partïon Cysylltiedig

Yn 2022-23, derbyniodd Llais arian parod o £111k gan Lywodraeth Cymru, yn erbyn dyraniad cyllid a gadarnhawyd o £132k.

Mae Llywodraeth Cymru yn cael ei hystyried yn barti cysylltiedig.

Yn ystod 2022-23, nid oedd Prif Weithredwr, Cadeirydd nac unrhyw Aelodau Anweithredol eraill Llais, nac unrhyw un o'u teuluoedd, yn ymwneud yn uniongyrchol nac yn anuniongyrchol mewn unrhyw drafodion gyda Llais yn ystod y flwyddyn, ar wahân i daliadau cyflog arferol a hawliadau traul.

8. Digwyddiadau Ar ôl y Cyfnod Adrodd

Nid oedd unrhyw ddigwyddiadau arwyddocaol yn digwydd rhwng diwedd y flwyddyn a chymeradwyo'r cyfrifon hyn.

Awdurdodwyd y datganiadau ariannol hyn i'w cyhoeddi ar 22 Tachwedd 2023 gan Alyson Thomas

Eich llais chi mewn
iechyd a gofal

Your voice in health
and social care

Annual Report and Accounts 2022-23

Contents

Performance Report	3
Accountability Report	7
Corporate Governance Report	
• Directors' Report	7
• Statement of Accounting Officer's Responsibilities	12
• Governance Statement	14
Remuneration Report	18
The Certificate and independent auditor's report of the Auditor General for Wales to the Senedd	22
Financial Statements	
• Statement of Comprehensive Net Expenditure	28
• Statement of Financial Position (the balance sheet)	29
• Statement of Cash Flows	30
• Statement of Changes in Taxpayer's Equity	31
Notes to the Accounts	32

Annual Report and Accounts

The Annual Report and Accounts have been prepared in accordance with the Welsh Government Accounts Direction and the 2022-23 Government Financial Reporting Manual (FreM). The Accounts Direction for 2022/23 included reduced reporting and disclosure requirements reflecting that Llais was not operational in 2022/23.

Performance Report

Overview

The performance overview sets out that the key purpose for the Citizen Voice Body for Health and Social Care Board (known operational as Llais Board and referred to in this document as Llais Board) in 2022/23 was the establishment of Citizen Voice Body for Health and Social Care, Wales (known operationally as Llais – your voice in health and social care and referred to in this document as Llais).

Citizen Voice Body for Health and Social Care, Wales

The establishment of the Citizen Voice Body for Health and Social Care, Wales was led and funded by the Welsh Government.

Welsh Government formed the Citizen Voice Body (CVB) Implementation Programme (referred to in this document as ‘the programme’) to take forward the establishment of Llais. Oversight of the programme was via the CVB

Implementation Board. The Implementation Board was chaired by the programme's Senior Responsible Officer (SRO), Professor Chris Jones.

Whilst the Senior Responsible Officer was responsible for the establishment of the new body, the day-to-day management of the programme was delegated to the Head of the CVB Implementation Programme Team, and supported by the various workstreams.

These workstreams were chaired by Welsh Government Directors comprised of Welsh Government policy leads and other interested parties. Their role was to provide expert advice, assurance and oversight of the establishment of the organisation's core functions and products to ensure Llais could become fully operational on 1 April 2023.

Llais, was legally established in April 2022 following commencement order no.1 of the Health and Social Care (Quality and Engagement) (Wales) Act 2020 (referred to in this document as the 'Act'). Under the Act Llais was created as a Welsh Government Sponsored Body (WGSB). Llais became operational on the 1 April 2023 when all staff, assets, liabilities (contracts) were transferred from Powys Teaching Health Board and Welsh Ministers (who respectively hosted and provided legal contracting) to Llais on behalf of the former Community Health Councils in Wales and the Board of Community Health Councils in Wales.

The Llais Board was formally established in October 2022 following the appointment of its Chair, Deputy Chair, 6 other non-executive members (NEMs) and its Interim Chief Executive. The Board was established ahead of the body becoming operational to take certain key decisions in principle relating to the

establishment of Llais, this included decisions that determined how the body was constituted.

Between October 2022 and 1 April 2023, formal Board meetings were held on a monthly basis. At its first meeting in public on 28 April 2023, the Llais Board formally ratified all decisions taken during the October 2022 to March 2023 establishment period.

The Welsh Government recognised that the Llais Board had a defined but restricted role during the establishment period up to 31 March 2023 and, in view of the limited powers that were available to Llais during that period, the Llais Board and CVB Implementation Board ran in parallel and worked together to establish the body.

While Llais Board had a defined but restricted role during the establishment period up to 31 March 2023 it focused on developing and publishing, in early April 2023, its initial priorities in “Our 100 day plan”. From 1 April 2023 Llais undertook a public engagement exercise listening to people and their representatives living and working for our communities across Wales on Llais's strategic vision, mission, values and ways of working.

During the establishment phase Professor Chris Jones, SRO was ultimately responsible for decisions taken as part of the programme, including where those decisions had financial implication for 2022-23, and had delegated Accounting Officer responsibilities for the period up to 31 March 2023.

The Llais Board was party to all relevant and appropriate establishment programme decisions from October 2022, through the programme governance mechanisms. The Llais Board was asked to take decisions in principle to ensure strategic alignment where decisions impacted how the organisation was constituted and where decisions impacted future budget years.

The Act states that the Chief Executive of Llais is the Accounting Officer for the organisation. During the period of establishment (April 2022 – March 2023) all decisions, including spend decisions, were made within the establishment programme and therefore the SRO remained responsible for decision making.

Professor Chris Jones
Senior Responsible Officer, CVB Implementation Board
Accounting Officer, Llais
Date : 22 November 2023

Alyson Thomas,
Chief Executive, Accounting Officer, Llais (from 1 April 2023)
Date : 22 November 2023

Accountability Report

Corporate Governance Report

Directors Report

Schedule 1 of Health and Social Care (Quality and Engagement) (Wales) Act 2020 sets out Board membership as:

- Chair
- Vice Chair
- at least 6, but not more than 8, Non Executive Members
- Chief Executive

Board Membership

Member	Position	Term of Office
Medwin Hughes	Chair	1 April 2022 – 31 March 2026
Alyson Thomas	Interim Chief Executive	Appointed 3 October 2022
Grace Quantock	Deputy Chair	6 June 2022 – 5 June 2025
Bamidele Adenipekun	Non Executive Member	1 July 2022 – 30 June 2026
Barbara Harrington	Non Executive Member	1 July 2022- 30 June 2024
Jack Evershed	Non Executive Member	1 July 2022- 30 June 2024
Jason Smith	Non Executive Member	1 July 2022- 30 June 2024
Karen Lewis	Non Executive Member	1 July 2022 – 30 June 2026
Rajan Madhok	Non Executive Member	1 July 2022 – 30 June 2026

With effect from 1 April 2023 Alyson Thomas appointed as permanent Chief Executive and Accounting Officer for Llais.

As at 31 March 2023, the Board had a gender balance of 55.5% (5) female, 44.5% (4) male, 22.2% (2) members were from a Black and Ethnic Minority background, 11% (1) declared a disability.

Declaration of Interest

The Board members declaration of interest log is presented and updated at every formal Board meeting. This meets the requirements set out in the Llais Standards of Behaviour Policy. The Policy sets out the arrangements in place to manage declarations of interests, gifts, hospitality, honoraria and sponsorship, and sets out expectations and provides supporting guidance to all staff, volunteers and non-executive members.

Board member	Interests	
	Organisation	Position
Medwin Hughes (Chair)	University of Wales and University of Wales Trinity Saint David	Vice-Chancellor
	The Tidal Lagoon Academy LTD	Director
	Academy of Sinology UK	Director
	University of Wales Trinity Saint David Investments Ltd	Director
	The Trinity St David Trust	Director
	Welsh American Academy Enterprises Ltd	Director
	Eclectica Drindod Ltd	Director
	Trinity University College (formerly TCCF)	Director and Trustee of TUC Charity
	The International Foundation for Interfaith and Intercultural Dialogue	Director
	Gwasg Gregynog	Director and Trustee of the Charity
	Awen Wales Ltd	Director

	University of Wales: Innovations Centre Ltd	Director
	University of Wales Charity	Trustee
	Cwlwm Monduli	Trustee
	Body of Church in Wales	Chair and Representative
	Welsh National OPERA Cenedlaethol Cymru	Trustee
Grace Quantock (Deputy Chair)	Wye Valley NHS Trust	Non-Executive
	Social Care Wales	Non-Executive Board member and chair of Regulation & Standards Committee
	Trailblazing Wellness: Coaching and Consultancy	Founder and Director
	UK Council for Psychotherapists	Accredited Psychotherapeutic Counsellor
	Arts Council for Wales	Associate
	University of South Wales	Lecturer in Faculty of Education and Life Sciences on the Children & Adolescent Mental Health MA
	Welsh Government	Senior Independent Panel Member
	Ministry of Justice	Independent Panel Member
Bamidele Adenipekun (Non-Executive)	Inspired to Soar Ltd	Director
	Maggie's Cancer Support Centres	Ambassador
	Practice Solutions Limited undertaking projects on improving social care, health and public services	Associate
	Delivering workshops and creating bespoke content tackling health inequities - Health Education and Improvement Wales, Velindre NHS Trust, Macmillan	Registered supplier

	Health Education England	Advising on service – Aforementioned
	Cardiff University - Health and Visiting	Patient and public involvement
	Health inequities and workplace wellbeing for private and public bodies	Consulting
Barbara Harrington (Non-Executive)	None	
Jack Evershed (Non-Executive)	Hybu Cig Cymru	Non-Executive Member
	Evershed & Co	Partner
	Borth Royal National Lifeboat Institution	Chair
Jason Smith (Non-Executive)	Cymorth Cymru	Trustee
	Taff Housing	Non-Executive
	Pobl	Assistant Director of Support
Karen Lewis (Non-Executive)	None	
Rajan Madhok (Non-Executive)	Wirral University Teaching Hospitals NHS Foundation Trust	Non-Executive
	Friends of Clwydian and Dee Valley, AONB	Trustee
	Canolfan Gerdd Williams Mathias	Trustee
	Peoples-praxis	Trustee
	University of Salford	Honorary Professor
	Indian Institute of Public Health, Shillong, India	Adjunct Faculty
	RamaReflections	Director
Alyson Thomas (Executive member)	None	

Members' attendance at Board

The Llais Board was formally constituted in October 2022 following the appointment of its Interim Chief Executive.

Between October and the 31 March 2023, 6 formal Board meetings were held. The first meeting took place over two days and will be considered as separate sessions for the purpose of reporting on the Board members attendance.

Members attendance at Board meetings		
Number of meetings held between October 2022- March 2023: 7		
Member	Position	Attendance at Board meetings
Medwin Hughes	Chair	7
Alyson Thomas	Interim Chief Executive	7
Grace Quantock	Deputy Chair	5
Bamidele Adenipekun	Non Executive Member	7
Barbara Harrington	Non Executive Member	7
Jack Evershed	Non Executive Member	7
Jason Smith	Non Executive Member	6
Karen Lewis	Non Executive Member	7
Rajan Madhok	Non Executive Member	5

Statement of Accounting Officer's Responsibilities

As required by the Health and Social Care (Quality and Engagement) (Wales) Act 2020, I, as Accounting Officer, have prepared, for each financial year, an annual report and statement of accounts in the form and on the basis set out in the Accounts Directions issued by HM Treasury and Welsh Ministers, these documents are fair, balanced and understandable.

The accounts are prepared so as to give a true and fair view of the state of affairs as at the year-end and of the net expenditure, financial position, cash flows and changes in taxpayers' equity for the financial year then ended. The annual report is fair, balanced and understandable.

In preparing the accounts, I am required to comply with the requirements of the Government Financial Reporting Manual and in particular:

- observe the Accounts Directions, including the relevant accounting and disclosure requirements, and apply suitable accounting policies on a consistent basis;
- make judgements and estimates on a reasonable basis;
- state whether applicable accounting standards as set out in the Government Financial Reporting Manual have been followed, and disclose and explain any material departures in the accounts;
- prepare the accounts on a going concern basis; and
- confirm that the Annual Report and Accounts as a whole is fair, balanced and understandable and take personal responsibility for the Annual Report and

Accounts and the judgements required for determining that it is fair, balanced and understandable.

I have been appointed by the Director General, Health and Social Services Group, Welsh Government, as Accounting Officer of Llais for the period to 31 March 2023. The responsibilities of an Accounting Officer include responsibility for the propriety and regularity of the public finances for which the Accounting Officer is answerable, for keeping proper records, and for Llais' assets as set out in the memorandum - 'Managing Public Money' - published by HM Treasury, and 'Managing Welsh Public Money', published by the Welsh Government.

As the Accounting Officer, I have taken all steps that I should to make myself aware of any relevant audit information and to establish that Audit Wales' auditors are aware of this information. So far as I am aware, there is no relevant audit information of which the auditors are unaware.

Professor Chris Jones

Senior Responsible Officer, CVB Implementation Board

Accounting Officer, Llais

Date : 22 November 2023

Governance Statement

The CVB Establishment Programme formed part of the Health and Social Care (Quality and Engagement) (Wales) Act 2020 Implementation Programme alongside projects to implement the duties of quality and candour and establish statutory vice chairs in NHS Trusts.

Within the wider programme, the CVB Establishment Programme was overseen by the CVB Implementation Board. The Implementation Board had broad membership from stakeholders including senior Community Health Council staff and board member and then CVB board representatives as they were appointed, principally the CVB Board chair.

Professor Chris Jones was the SRO for the Act Implementation Programme and provided assurance on delivery to the Strategic Oversight Board (SOB). The project to implement the duties of quality and candour had a separate Implementation Board but in recognition of the scale and complexity of the CVB Establishment Programme, Chris Jones also chaired the CVB Implementation Board.

For day to day oversight of the CVB establishment programme, the SRO ran an oversight group called CVB Chairs. This group supported interdependency and cross programme decision making for the SRO but all major decisions, actions and risks were managed at Implementation Board level. The CVB Chairs membership was the chairs of the workstreams, policy leads and the programme management team.

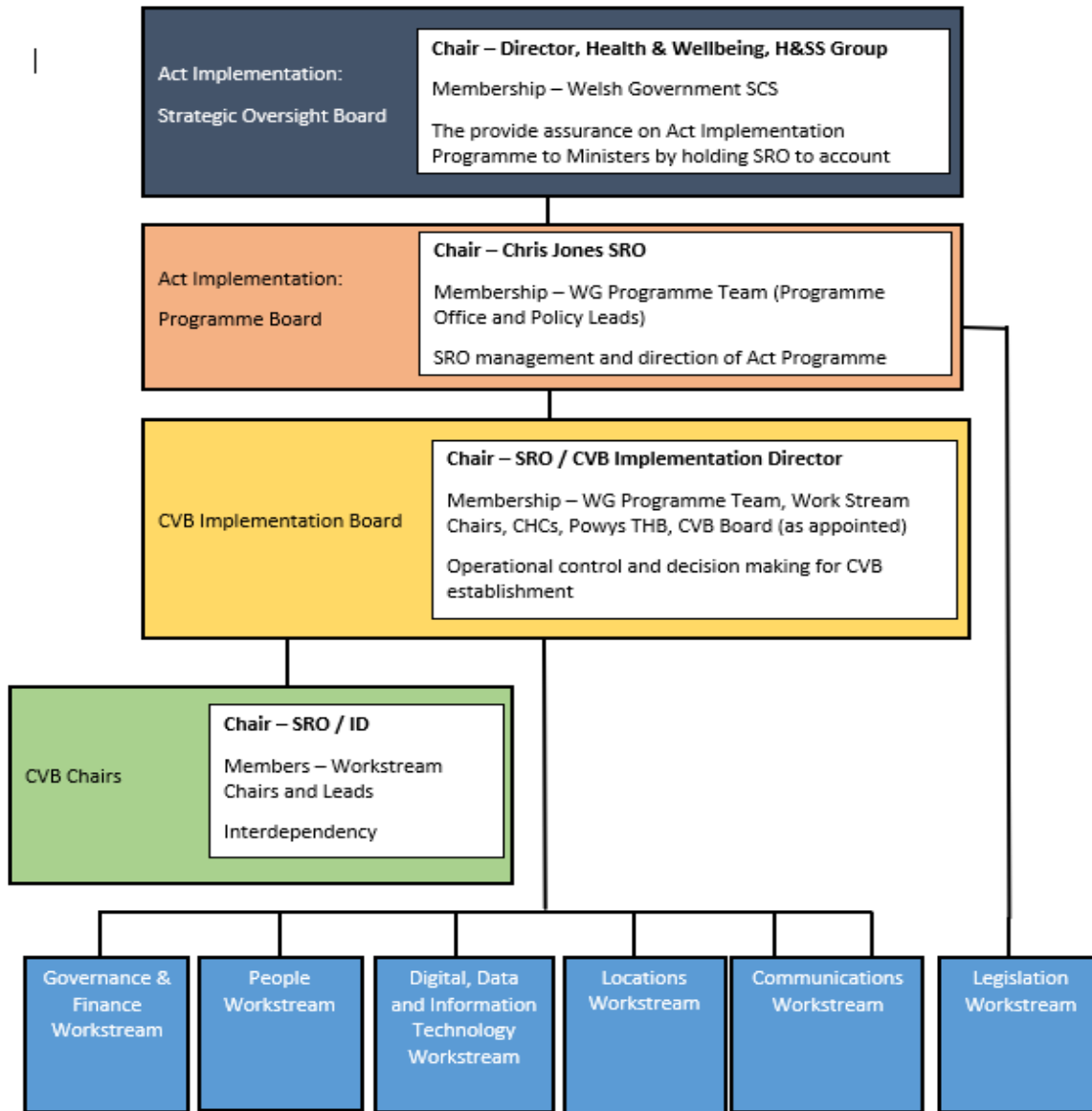
Although the CVB Board was formally established from October 2022 and were able to advise the programme, be consulted and make decisions in principle, work was still ongoing to establish financial systems and all budget / spending decision remained with the SRO of the programme.

To support decision making during the programme and to recognise the varied stakeholders, a programme Decision Making Framework was developed detailing which people or groups held decision making authority at the various stages of the programme.

The Citizen Voice Body (CVB) establishment programme adopted the risk management framework of the Welsh Government as the sponsoring organisation for the programme. This included regular monitoring of key risks and escalation plans from workstream to implementation board to strategic oversight board. The CVB Establishment Programme Closure Report (July 2023), shared with Llais, detailed open risks that were considered ongoing and handed over to Llais.

Through the CVB Implementation Team, including workstream and finance support, the expenditure on establishing CVB was accounted for, validated and attributed between Welsh Government programme costs and Llais Board costs. The costs attributed to Llais Board, funded by Welsh Government, and reported through these Annual Report and Accounts, were signed off by Welsh Government officials. As part of the establishment programme arrangements these costs were initially authorised and accounted for through NHS Wales Shared Services Partnership (NWSSP). NWSSP governance and accounting systems were in place for the year under review. No irregularities in expenditure have been identified or reported up to the date of approval of the Annual Report and Accounts.

CVB Establishment Programme Structure

The Governance Statement provides a summary of the steps the programme took to demonstrate that Implementation Board and Llais operated in accordance with the governance standards and the wider standards framework. This report demonstrates the evidence that Implementation Board and Llais comply with these standards.

Professor Chris Jones

Senior Responsible Officer, CVB Implementation Board

Accounting Officer, Llais

Date : 22 November 2023

Based on the above assurances from the former Accounting Officer and from my own review of the matters required to be included within this Governance Statement, I am satisfied that for the 2022/23 financial year, and up to the date of approval of the Annual Report and Accounts, a sound governance framework and system of internal control were in place.

Alyson Thomas,

Chief Executive, Accounting Officer, Llais (from 1 April 2023)

Date : 22 November 2023

Remuneration Report

The Accounts Direction for 2022/23 included reduced Remuneration Report reporting and disclosure requirements reflecting that Llais was not operational in 2022/23.

During establishment, a whole new board was recruited for Llais using the public appointments process and careful consideration was given to how the board could be more truly representative of the people of Wales and lead the organisation in promoting equality.

Other than the Interim Chief Executive Llais did not have any members of staff in 2022/23.

Remuneration (including salary) and pension entitlements

Single total figure of remuneration (subject to audit)

		Salary	Pension Benefits	Total	Appointment Date
		2022-23	2022-23	2022-23	
		£'000	£'000	£'000	
Medwin Hughes	Chair	0	0	0	1 April 2022
Alyson Thomas	Interim Chief Executive	25-30	-	25-30	3 October 2022
Grace Quantock	Vice Chair	10-15	0	10-15	6 June 2022
Bamidele Adenipekun	Non Executive Member	5-10	0	5-10	1 July 2022
Barbara Harrington	Non Executive Member	5-10	0	5-10	1 July 2022
Jack Evershed	Non Executive Member	5-10	0	5-10	1 July 2022
Jason Smith	Non Executive Member	5-10	0	5-10	1 July 2022
Karen Lewis	Non Executive Member	5-10	0	5-10	1 July 2022
Rajan Madhok	Non Executive Member	5-10	0	5-10	1 July 2022

At the time of accounts issue the pension benefit figures were not available from the NHS Business Services Authority. The total employer contributions in 2022-23 was £0-5k.

The Remuneration table relates to the part year period to March 2023. The full year equivalent remuneration would be as follows:

- Interim Chief Executive £110k-£115k
- Chair £15k-£20k
- Vice Chair £10k-£15k
- Non Executive Member £5k-£10k

For 2022/23 senior pay remuneration was invoiced via NHS Wales Shared Services Partnership. The gross cost included unrecoverable VAT. The staff costs identified in the financial statements include the unrecoverable VAT while the Remuneration table is net of VAT.

For 2022/23 the Chair declined chair remuneration as he was employed as Vice-Chancellor, University of Wales and University of Wales Trinity Saint David.

The Interim Chief Executive was an employee of Powys Teaching Health Board for the full 12 months of 2022/23. As Chief Executive of the Board of CHCs for the first six months of 2022/23 100% of costs were attributable to the Board of CHCs. For the second six months of 2022/23 she was both Chief Executive of the Board of CHCs and Interim Chief Executive of Llais. The appointment as Interim Chief Executive with effect from 3 October 2022 to the Executive & Senior Pay grade ESP10. Thus for the latter six months broadly 50% of costs were attributable to the Board of CHCs and 50% of cost were attributable to Llais (including adjustment for additional responsibilities).

The Interim Chief Executive is a member of the NHS pension scheme. Llais is signed up to the NHS pension scheme and staff transferring on 1 April 2023, from the former Board of CHCs & CHCs, who are members of the scheme will continue to be members of the scheme. If staff join the NHS pension scheme Llais, as the employer, will contribute 20.6% towards their pension.

The amount of pension benefits for the year which contributes to the single total figure is calculated in a similar way to the method used to derive pension values for tax purposes and is based in information received from actuaries. The value of pension benefits accrued during the year is calculated as (the real increase in pension multiplied by 20) plus (the real increase in any lump sum) less (the contributions made by the individual). The real increases exclude increases due to inflation or any increase or decreases due to a transfer of pension rights.

This is not an amount which has been paid to an individual by Llais during the year; it is a calculation which uses information from the pension benefit table. These figures can be influenced by many factors e.g. changes in a person's salary, whether or not they choose to make additional contributions to the pension scheme from their pay and other valuation factors affecting the pension scheme as a whole.

Pension Benefits (Subject to audit)

	Total accrued pension at 31 March 2023 £'000	Real increase in pension at 31 March 2023 £'000	Total accrued lump sum at 31 March 2023 £'000	Real increase / (decrease) in lump sum at 31 March 2023 £'000	CETV at 31 March 2023 £'000	CETV at 31 March 2022 £'000	Real increase / (decrease) in CETV at 31 March 2023 £'000
Alyson Thomas Interim Chief Executive	15-20	-	-	-	264	-	-

At the time of accounts issue, full pension figures were not available from the NHS Business Services Authority.

The Interim Chief Executive is an ordinary member of the NHS pension scheme.

The Cash Equivalent Transfer Value is the actuarially assessed capitalised value of the pension scheme benefits accrued by a member at a particular point in time. The benefits valued are the member's accrued benefits and any contingent spouse's pension payable from the scheme. It is a payment made by a pension scheme, or arrangement to secure pension benefits in another pension scheme, or arrangement when a member leaves a scheme and chooses to transfer the pension benefits they have accrued in their former scheme.

The pension figures shown related to the benefits that the individual has accrued as a consequence of their total membership of the scheme, not just their service in a senior capacity to which disclosure applies. The CETV figures and other pension details include the value of any pension in another scheme or arrangement which the individual has transferred. They also include any additional pension benefit accrued to the member as a result of their purchasing additional years at their own cost. CETVs are calculated within the guidelines and framework prescribed by the Institute and Faculty of Actuaries.

The real increase in the value of the CETV reflects the increase in CETV effectively funded by the employer. It takes account of the increase in accrued pension due to inflation, contributions paid by the employee, including the value of any benefits transferred from another pension scheme or arrangement, and uses common market valuation factors from the start and end of the period.

The Certificate and report of the Auditor General for Wales to the Senedd

Opinion on financial statements

I certify that I have audited the financial statements of the Citizen Voice Body for Health and Social Care, Wales (known as Llais) for the year ended 31 March 2023 under the Health and Social Care (Quality and Engagement) (Wales) Act 2020.

The financial statements comprise the Statement of Comprehensive Net Expenditure, Statement of Financial Position, Statement of Cash Flows and Statement of Changes in Taxpayer's and related notes, including the significant accounting policies. The financial reporting framework that has been applied in their preparation is applicable law and UK adopted international accounting standards as interpreted and adapted by HM Treasury's Financial Reporting Manual.

In my opinion, in all material respects, the financial statements:

- give a true and fair view of the state of Llais' affairs as at 31 March 2023 and of its net expenditure, for the year then ended;
- have been properly prepared in accordance with UK adopted international accounting standards as interpreted and adapted by HM Treasury's Financial Reporting Manual.
- have been properly prepared in accordance with Welsh Ministers' directions issued under the Health and Social Care (Quality and Engagement) (Wales) Act 2020.

Opinion on regularity

In my opinion, in all material respects, the income and expenditure recorded in the financial statements have been applied to the purposes intended by the Senedd and the financial transactions recorded in the financial statements conform to the authorities which govern them.

Basis for opinions

I conducted my audit in accordance with applicable law and International Standards on Auditing in the UK (ISAs (UK)) and Practice Note 10 'Audit of Financial Statements of Public Sector Entities in the United Kingdom'. My responsibilities under those standards are further described in the auditor's responsibilities for the audit of the financial statements section of my certificate.

My staff and I are independent of the body in accordance with the ethical requirements that are relevant to my audit of the financial statements in the UK including the Financial Reporting Council's Ethical Standard, and I have fulfilled my

other ethical responsibilities in accordance with these requirements. I believe that the audit evidence I have obtained is sufficient and appropriate to provide a basis for my opinions.

Conclusions relating to going concern

In auditing the financial statements, I have concluded that the use of the going concern basis of accounting in the preparation of the financial statements is appropriate.

Based on the work I have performed, I have not identified any material uncertainties relating to events or conditions that, individually or collectively, may cast significant doubt on the body's ability to continue to adopt the going concern basis of accounting for a period of at least twelve months from when the financial statements are authorised for issue.

My responsibilities and the responsibilities of the Accounting Officer with respect to going concern are described in the relevant sections of this certificate.

The going concern basis of accounting for Llais is adopted in consideration of the requirements set out in HM Treasury's Government Financial Reporting Manual, which require entities to adopt the going concern basis of accounting in the preparation of the financial statements where it anticipated that the services which they provide will continue into the future.

Other information

The other information comprises the information included in the annual report other than the financial statements and parts of the remuneration report that are audited and my auditor's report thereon. The Accounting Officer is responsible for the other information in the annual report. My opinion on the financial statements does not cover the other information and, except to the extent otherwise explicitly stated in my report, I do not express any form of assurance conclusion thereon. My responsibility is to read the other information and, in doing so, consider whether the other information is materially inconsistent with the financial statements or knowledge obtained in the course of the audit, or otherwise appears to be materially misstated. If I identify such material inconsistencies or apparent material misstatements, I am required to determine whether this gives rise to a material misstatement in the financial statements themselves. If, based on the work I have performed, I conclude that there is a material misstatement of this other information, I am required to report that fact.

I have nothing to report in this regard.

Opinion on other matters

In my opinion, the part of the Remuneration Report to be audited has been properly prepared in accordance with Welsh Ministers' directions made under the Health and Social Care (Quality and Engagement) (Wales) Act 2020.

In my opinion, based on the work undertaken in the course of my audit:

- the parts of the Accountability Report subject to audit have been properly prepared in accordance with Welsh Ministers' directions made under the Health and Social Care (Quality and Engagement) (Wales) Act 2020; and
- the information given in the Performance Report and Accountability Report for the financial year for which the financial statements are prepared is consistent with the financial statements and is in accordance with the applicable legal requirements.

Matters on which I report by exception

In the light of the knowledge and understanding of the body and its environment obtained in the course of the audit, I have not identified material misstatements in the Performance Report and Accountability Report.

I have nothing to report in respect of the following matters which I report to you if, in my opinion:

- I have not received all of the information and explanations I require for my audit.
- proper accounting records have not been kept or returns adequate for my audit have not been received from branches not visited by my team;
- the financial statements and the audited part of the Remuneration Report are not in agreement with the accounting records and returns;
- information specified by Welsh Ministers regarding remuneration and other transactions is not disclosed;
- certain disclosures of remuneration specified by HM Treasury's Government Financial Reporting Manual are not made or parts of the Remuneration Report to be audited are not in agreement with the accounting records and returns; or
- the Governance Statement does not reflect compliance with HM Treasury's guidance.

Responsibilities of the Accounting Officer for the financial statements

As explained more fully in the Statement of Accounting Officer's Responsibilities, the Accounting Officer is responsible for:

- maintaining proper accounting records;

- the preparation of the financial statements and Annual Report in accordance with the applicable financial reporting framework and for being satisfied that they give a true and fair view;
- ensuring that the Annual Report and financial statements as a whole are fair, balanced and understandable;
- ensuring the regularity of financial transactions;
- internal controls as the Accounting Officer determines is necessary to enable the preparation of financial statements to be free from material misstatement, whether due to fraud or error;
- assessing Llais' ability to continue as a going concern, disclosing, as applicable, matters related to going concern and using the going concern basis of accounting unless the Accounting Officer anticipates that the services provided by Llais will not continue to be provided in the future.

Auditor's responsibilities for the audit of the financial statements

My responsibility is to audit, certify and report on the financial statements in accordance with the Health and Social Care (Quality and Engagement) (Wales) Act 2020.

My objectives are to obtain reasonable assurance about whether the financial statements as a whole are free from material misstatement, whether due to fraud or error, and to issue an auditor's report that includes my opinion. Reasonable assurance is a high level of assurance but is not a guarantee that an audit conducted in accordance with ISAs (UK) will always detect a material misstatement when it exists. Misstatements can arise from fraud or error and are considered material if, individually or in the aggregate, they could reasonably be expected to influence the economic decisions of users taken on the basis of these financial statements.

Irregularities, including fraud, are instances of non-compliance with laws and regulations. I design procedures in line with my responsibilities, outlined above, to detect material misstatements in respect of irregularities, including fraud.

My procedures included the following:

- Enquiring of management and those charged with governance, including obtaining and reviewing supporting documentation relating to Llais' policies and procedures concerned with:
 - identifying, evaluating and complying with laws and regulations and whether they were aware of any instances of non-compliance;

- detecting and responding to the risks of fraud and whether they have knowledge of any actual, suspected or alleged fraud; and
- the internal controls established to mitigate risks related to fraud or non-compliance with laws and regulations.
- Considering as an audit team how and where fraud might occur in the financial statements and any potential indicators of fraud. As part of this discussion, I identified potential for fraud in the following areas: posting of unusual journals and management override of controls;
- Obtaining an understanding of Llais' framework of authority as well as other legal and regulatory frameworks that the Llais operates in, focusing on those laws and regulations that had a direct effect on the financial statements or that had a fundamental effect on the operations of Llais; and
- Obtaining an understanding of related party relationships.

In addition to the above, my procedures to respond to identified risks included the following:

- reviewing the financial statement disclosures and testing to supporting documentation to assess compliance with relevant laws and regulations discussed above;
- enquiring of management, the Audit and Risk Assurance Committee about actual and potential litigation and claims;
- reading minutes of meetings of those charged with governance; and
- in addressing the risk of fraud through management override of controls, testing the appropriateness of journal entries and other adjustments; assessing whether the judgements made in making accounting estimates are indicative of a potential bias; and evaluating the business rationale of any significant transactions that are unusual or outside the normal course of business.

I also communicated relevant identified laws and regulations and potential fraud risks to all audit team members and remained alert to any indications of fraud or non-compliance with laws and regulations throughout the audit.

The extent to which my procedures are capable of detecting irregularities, including fraud, is affected by the inherent difficulty in detecting irregularities, the effectiveness of Llais' controls, and the nature, timing and extent of the audit procedures performed.

A further description of the auditor's responsibilities for the audit of the financial statements is located on the Financial Reporting Council's website www.frc.org.uk/auditorsresponsibilities. This description forms part of my auditor's report.

Other auditor's responsibilities

I am required to obtain evidence sufficient to give reasonable assurance that the expenditure and income recorded in the financial statements have been applied to the purposes intended by the Senedd and the financial transactions recorded in the financial statements conform to the authorities which govern them.

I communicate with those charged with governance regarding, among other matters, the planned scope and timing of the audit and significant audit findings, including any significant deficiencies in internal control that I identify during my audit.

Report

I have no observations to make on these financial statements.

Adrian Crompton
Auditor General for Wales
27 November 2023

1 Capital Quarter
Tyndall Street
Cardiff
CF10 4BZ

Llais Financial Statements 2022/23

Statement of Comprehensive Net Expenditure for the year ended 31 March 2023

	Note	2022-23 £'000
Expenditure		
Staff costs	2	110
Other Operating Expenditure	3	22
Total Operating Expenditure		<hr/> 132
Comprehensive Net Expenditure for the year		<hr/> <hr/> 132

All income and expenditure is derived from Board operations.
There are no recognised gains or losses in 2022-23
Llais receives funding from the Welsh Government.

Llais Financial Statements 2022/23

Statement of Financial Position for the year ended 31 March 2023

		31 March 2023	
	Note	£'000	£'000
Non- current assets:			
Property, Plant and Equipment		-	
Intangible assets		-	
Total non-current assets			-
Current Assets:			
Trade and other receivables	4	-	
Cash and cash equivalents	5	0	
Total current assets			0
Total assets			<u>0</u>
Current liabilities:			
Trade and other payables	6	(21)	
Total current liabilities			(21)
Total assets less current liabilities			<u>(21)</u>
Non-current liabilities			
Provisions		-	
Total non-current liabilities			-
Total assets less total liabilities			<u>(21)</u>
Taxpayers' equity			(21)
General reserves			<u>(21)</u>

Alyson Thomas

Chief Executive, Accounting Officer (from 1 April 2023)

Date: 22 November 2023

Llais Financial Statements 2022/23

Statement of Cash Flows for the year ended 31 March 2023

	Note	31 March 2023 £'000
Cash flows from operating activities		
Net expenditure		(132)
Adjustments for non-cash transactions		-
(Increase)/decrease in trade and other receivables		-
Increase/(decrease) in trade and other payables		21
Net cash outflow from operating activities		(111)
Cash flows from investing activities		
Purchase of property, plant and equipment		-
Purchase of intangible assets		-
Net cash outflow from investing activities		0
Cash flows from financing activities		
Funding from Welsh Government		111
Net financing		111
Net increase/(decrease) in cash equivalents in the period		(0)
Cash and cash equivalents at the beginning of the period		0
Cash and cash equivalents at the end of the period		(0)

Llais Financial Statements 2022/23

Statement of Changes in Taxpayer's Equity for the year ended 31 March 2023

General Reserve

1 April 2022 - 31
March 2023
£'000

Balance as at 1 April	0
Net expenditure	<u>(132)</u>
Total recognised income and expense	(132)
Funding from Welsh Government	111
Balance as at 31 March	<u>(21)</u>

Llais Financial Statements 2022/23

Notes to the Accounts

1. Statement of Accounting Policies

These financial statements have been prepared in accordance with the Welsh Government Accounts Direction and the 2022-23 Government Financial Reporting Manual (FReM). The accounting policies contained in the FReM apply International Financial Reporting Standards (IFRS) as adapted or interpreted for the public sector context.

Where the FReM permits a choice of accounting policy, the accounting policy which has been judged to be most appropriate to the particular circumstances of Llais for the purpose of giving a true and fair view has been selected. The particular policies adopted by Llais are described below. They have been applied consistently in dealing with items that are considered material to the accounts.

1.1 Accounting Convention

These accounts have been prepared on an accruals basis under the historical cost convention.

1.2 Income, Funding and Expenditure

The main source of funding for Llais is from Welsh Government via an annual funding allocation.

The accruals basis of accounting means that income and expenditure disclosed in the accounts are accounted for in the year that it takes place, not when cash payments are made or received.

Expenditure is that which relates directly to the activities of Llais.

Welsh Government confirmed funding allocation for 2022/23 was £132k, with £111k cash drawn down in 2022/23.

As funding allocation matched expenditure Llais met its financial obligations to ensure that net expenditure did not exceed the net revenue resource allocation

1.3 Pensions

Llais Chief Executive and directly employed staff are eligible for membership of the NHS Pension Scheme. The scheme is an unfunded, defined benefit scheme that covers NHS and other employers, General Practices and other bodies, allowed under the direction of the Secretary of State, in England and Wales. The scheme is not designed to be run in a way that would enable NHS and other bodies to identify their share of the underlying scheme assets and liabilities. Therefore, the scheme is accounted for as if it were a defined contribution scheme: the cost to the body of participating in the scheme is taken as equal to the contributions payable to the scheme for the accounting period.

1.4 Employee Benefits

Salaries and national insurance contributions for current employees are recognised in the Statement of Comprehensive Net Expenditure as the employees' services are delivered. The Llais accounts for paid annual leave as a liability where the compensation for absence is due to be settled within twelve months after the end of the period in which the employees render the service.

1.5 VAT

Llais is not registered for VAT. All expenditure is reported inclusive of VAT where applicable, as VAT is irrecoverable.

1.6 Cash and Cash Equivalents

Cash and cash equivalents include all funds held in accounts to which the Llais has instant access. Funds are drawn down into the bank account to pay liabilities as they fall due.

Llais Financial Statements 2022/23

Notes to the Accounts

2. Staff costs comprise:

	2022-23		
	Permanent Staff	Contingent Staff	Total Staff costs
	£'000	£'000	£'000
Salaries	100	-	100
Social Security costs	5	-	5
Other Pension Costs	5	-	5
Total net costs	110	-	110

Note

Board members included in Permanent Staff costs

Costs include Chief Executive pay arrears paid in 2023/24

Llais Financial Statements 2022/23

Notes to the Accounts

3. Other Operating Expenditure

Other operating expenditure consists of:

	Note	2022-23 £'000
Operating Expenditure		
Rentals under operating leases		-
Other accommodation costs		-
Information technology		-
Professional fees		-
Training & development		-
Travel & subsistence		1
Audit fees – Internal audit		-
Audit fees – External audit		20
Specific Programmes		-
Other administrative expenses		1
		<hr/>
		22
Non-cash items:		
Depreciation		-
Amortisation		-
Provision		-
		<hr/>
		-
Total		<hr/>
		22
		<hr/>

Llais Financial Statements 2022/23

Notes to the Accounts

4. Trade and other receivables

31 March 2023
£'000

Current Assets:

Trade and other receivables :

-

Total trade and other receivables

0

Llais Financial Statements 2022/23

Notes to the Accounts

5. Cash and Cash Equivalents

	2022-23 £'000
Balance at 1 April	-
Net change in cash and cash equivalent balances	0
Balance at 31 March	0
The following balances at 31 March were held at:	
Commercial banks and cash in hand	0
Balance at 31 March	0

Llais Financial Statements 2022/23

Notes to the Accounts

6. Trade payables/accruals

31 March 2023
£'000

Current liabilities:

Trade payables	-
Other payables & accruals	
Pay accruals	1
Audit Wales	20
Total trade and other payables	21

Llais Financial Statements 2022/23

Notes to the Accounts

7. Related-Party Transactions

In 2022-23, Llais received cash funding of £111k from the Welsh Government, against confirmed funding allocation of £132k.

The Welsh Government is regarded as a related party.

During 2022-23, neither the Llais Chief Executive, Chair nor any other Non Executive Members, or any of their families, were involved directly or indirectly in any transactions with Llais during the year, apart from normal salary payments and expense claims.

8. Events After the Reporting Period

There were no significant events occurring between the year end and the approval of these accounts.

These financial statements were authorised for issue on 22 November 2023 by Alyson Thomas